

Draugai, skaitykit ir platinkit "Kovą"!

Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Sanvaitinis Laikraštis

LEITUVIŲ SOCIJALISTŲ SANJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 30.

Philadelphia, Pa. 23 d. Liepos, [July] 1909 m.

Met. V.

Agitacijos Reikale.

Šio straipsnio autorius pajudina dalyką, kuris ištikrųjų jau reikia pradėti rimtai sutvarkyti. Jis paima pavyzdžius iš dviejų miestų; bet nenuseklusmas agitacijoje vis įvaisčiau apsiireiskia įvairiose vietose. Čia daugiau nurodoma «ypatišką» agitacija, bet ne ką geresnę, o kartais da blogesnę yra viešojo, ypač kai-kuriose vietose pragarsėjusios «diskusijos», kurios turėtų but vienu iš geriausiųjų agitacijos būdų, o tuo tarpu yra tik ištvarkos sėjimu. Jeigu ypatingai kalbėti moka tik nesuomones, tai ir viešai pradėjęs toke nemokės susivaldyti; ir atbulai—jeigu viešai gali pliaukšti, išsikolioti prieš žmones, tai privatiškai (ypatingai) toks «agitatorius» da arčiau galės pasielgti. Toki pasielgimai daugiausia krikdo kuopas ir mes socijalistai vieton pagarbos gauname nuo žmonių panieką.

Red.

Šios dienos agitacija išrodo visai išvirkščia. Vietoj atnešti nauda—sulaukiam blėdį. Visokių agitacijų prisiklausai: ypatingų, visuomeniškų ir šlykščių, žluginų...

Mano uždavimu bus nurodyt ypatingą agitaciją, kuri nemenką rolę lošia su visuomeniškąja agitacija. Imsime atskiras ypatus, kurios agituoja (ypatingai) susieidamos savo draugus. Ypatingieji agitatoriai agituoja atžagariai: pradėdami nuo laibgalio slenka linkui drutgalio. Ar ne juokinga!

Tas teip pat išrodo, kaip kad statytume namą pradėdami iš višaus, nuo stogo, o ne iš apačios, nuo pamato. Rodos tai turi buti aišku kiekvienam: nepastatysim namo iš viršaus, nenukirsim medžio iš šaknų, pradėdami kirsti nuo viršunės; nesuagituosime žmonių išvirkščia agitacija.

Štai Chicagoj girdisi šiokios agitacijos: aš esu socijaslistu; nereik Dievo, nė bažnyčios, nė ponų, ir... visi jūs turite prisidėti prie socijalistų partijos, nes kitaip po prievarta turėsite prisirašyt! Kitur vėl girdėta kalbant agrariškame (žemės) klausime: esą padalysią (socijalistai) žemę į tiek dalių, kiek «gyvų dušų» bus ir visame tada, sako, neva lygybė pasidarys. Dar kitur:—mes, socijalistai, kunigams galvas nusuksim, išsmaugysim juos ru... iki vienam.

Taigi tokios ypatingos agitacijos eina po Chicagos lietuvių apgyventas kolonijas. Žiurėkim, kas toliau? Auroros (Ill.) lietuviai (kai kurie) ne geresni už Chicagos. Neminėsiu ypataų, nes bereikalinga. Teipgi nesuprasdami nė žodžio apie socijalizmą, o vienok agituoja kitus. Girdi: nieks nežino, ką aš (išsivaizdink kokius nors nebutus milžiniškus darbus) veikiau Lietuvoj budams, kaip liutas bėgau, kovoja, o dabar Amerikos socijalistai prie Sąjungos nenori priimt. Sako, kad aš perdaug girtuokliaujas ir varas šlykščią agitaciją.

Kas per nauda iš tokios agitacijos?! Galima atvirai

spręsti vertę ir užmokestį mūsų garbingiems oratoriams, kad nėra biauresnio darbo: kvailu esant, kvailint kitus tolygius. Tokia agitacija bergždžia, ji atneša tik skaudų smugį organizacijos pažangai.

Norėčiau išreikšti savo nuomonę, kur—teko buti tarp prastų darbininkų. Visiems Chicagiečiams yra žinoma Canal gatvė, kur vieną nedėldienį mudu su draugu nukakova į paprastą butą perpildytą «burdingieriais». Susipažinę, pradėjome kalbėtis apie darbus, blogus laikus etc. Iš šiltos kalbos perėjome į karštus ginčus, debatus. Mano draugas nurodinėjo jiems, kad blogi laikai paeina tiktai nuo bagčių. Jis privedė keletą pavyzdžių. Po ilgų mūsų ginčų jie sutiko ir pradėjome kitus klausimus apkalbėti. Draugas bijojo priminti apie socializmą, nes iš kai-kurių burnos girdėjosi neužsiganėdinimas. Sako: turbūt tiedu yra socialistai.

Kalbėjome toliau.

Vienas iš burio smarkiausias, pertraukdamas kalbėsį, susuko: kas-žin ar bus kada nors geresni laikai pračiokams, ar ne? Visi žiūrėjo į mane su draugu akis įtempę ir laukė atsakymo.

Aš atsakiau, kad bus.

Tuoju draugas pradėjo nurodinėti apie praeitus laikus: baudžiavą, lažas etc. Klausykite: kai kurie iš jūsų perleido te tuos baisiai sunkius laikus, perkentėję, paskui palikot truputėlį liuoseni. Dabar gi darbininkai vėl sukilo (pvz.: Rusijos revoliucija), nes negalėjo toliau nešti sunkų jungą ant sprando. Visgi ši-tą laimėjo. Laikui bėgant vėl susipratę darbininkai sukils, pabudinę miegančius eis išvien kovon ir jei tada ne viską laimės, tai vienok, galima spręsti, kad išlaimės šokią-tokią liuosybę. Paragavę liuosybės nusikratys visiškai nuo bagočių sprando. (Visa kalba buvo apie Lietuvą). Toliau nurodinėjo, kaip mokslas yra būtinais reikalingas, ir dėlko nedaleidžiama ir nesistengiama vargšams žmonėms atsiekti jo. Techniškus dalykus nurodė: vietoj rankinių mašinų,—įvedzinimas garo ir elektrikos, kurios užima tukstančių darbininkų vietas, priegtam žmoneliai tampa atleidžiami iš dirbtuvių ir jie pamato badą ir mirtį, etc.

Nurodė apie Lietuvos valčių teismus, kuriuose sėdi tik vien ukininkai, be bežemių, ir jie tik gina savųjų (ukininkų) reikalus. Ką ten bežemis gali atsiekti? Nurodė, kad žmonėse nėra skirtumo, nes visi turi dirbti, visi vienokiai naudoties gamtos įstatymais. Privedė iš biblijos kai-kuriuos prirodymus. Apie dabartinę netikusią kunigiją apkalbėjome, kodėl jie keikia pažangesnes organizacijas ir skatina žmones prie riaušių; tautą prieš tautą. Dabar tai proga buvo įlįst su socializmu. Kai-kurie nebuvo užganėdinti tuo klausimu.

Draugas nepaisydamas jųjų traukė toliau iš visų savo pastangų. Apkalbėjo, kodėl kunigai keikia socialistų teoriją, mokslą, kada jame nieko blogo žmonijai nėra. Minėta apie tikėjimą. Socialistai nekovoja prieš tikėjimą, bet tik prieš lupikus, išnaudotojus. Jei kunigas lup žmonėms kailį, tai socialistai tą matydami neužtylės. Daug tokių klausimų mes gvildenome. Vienu žodžiu, gėrėties reikia tokia agitacija. Patariu ir kitiems ypatingiems agitatoriams tokį jau

agitacijos planą priimt. Nauda būtų, jei gera agitacija būtų.

Leiskite, agitatoriai, tamsuoliams važiuoti patol, pakol arklys jų neapils, tada jį iškinę, įkinkykite savąjį, stiprųjį. Pradėkit išlengvo, tai toliau nužengsite. Visuomet reikia pradėt nuo pamatinių klausimų. Aš atrandau pamatiniais aiškinimais tuos, kurie parodo jų praeitį, tų žmonių pergyventą laiką.

Apie jų praeitį viskas kalboje gerai atsitiko. Jie dėlto nelabai pabijoję socializmo. Galima sakyti, paagitavus juos antru sykiu, galima padaryti juos šiek-tiek manančius apie socializmą arba net jo pasekėjais.

Tokios agitacijos mums tik ir tereikalingos. Tada būtų gausi nauda.

Darban visi, tik ne švirkščiai!

Aurora, III., 6-VII-09

Špokas.

MUSU KALENDORIUS.

(Pirmoji skaitlinė yra senojo skaitiaus, antroji — naujojo.)

Liepos mėnuo.

12-25-1867 m. Išėjo Markso «Kapitalas» tom. I. — 1886 m. Maskolijoj išleistas įstatymas, anot kurio, sodžiaus darbininkas darantis streiką prilygsta vagiui.

13-26-1826 m. Pakarta Petrapilėj dekabristai: Pestel, Rylėjev, Muravjov-Apostol, Bestužev-Rikmin, Kachovski.

14-27-1830 m. Revoliucija Paryžiuje. — 1899 m. Tarptautiškas socialistų kongresas Londone. — 1899 m. Streikas Mariupolyj (pietų Ukrainoj), darbininkas davė antausį apicieriui, už tai jį nušovė.

15-28—1794 m. Nukirto galvą Robespierre'ui per revoliuciją Prancuzijoje.

16-29—1764 m. Maskolijos carienei Kotrinai II liepiant nužudytas karalaitis Jonas VI.— 1900 m. Darbininkas Bresci užmušė Italijos karalių Umbertą.

17-30—1898 m. Mirė Bismarkas, persekiojotas lietuvių ir lenkų Prusuose.

18-31—1898 m. Kun. Bielekevychia už plakimą moterų areštuotas Kaune.

PROSTITUTES LAIŠKAS

I MOTERŲ SUSIVAŽIAVIMA.

„Gerbiamosios moterų susivažiavimo delegatės!

Jūs susirinkot dabar apsvarstyti reikalus visų moterų, kurios ne vargsta ir turi reikšmę ir pagarbą. Bet apie prostitutas*) jūs tylite, dėlto, kad jūs nežinot apie jas, nežinot jų gyvenimo. Nors prostitutas ir nevertos jokios pagarbos, bet jos teiggi jaučia ir kenčia, kaip ir kitos moters. Ne visos savu noru pradėjo tokį gyvenimą, o kelio atgal nėra. Dėlto aš, prostitutė, kreipiuos su prašymu į jus, gerbiamosios delegatės, kad jūs išklausytumėt balso ir prostitutas, kuri kalba už visas savo drauges ir apžiūrėtumėt ir mūsų padėjimą, dėlto kad mes teiggi moters, o žmonės juk ir apie gyvulius rupinas.

Labai mažai yra tokių moterų, kurios iš liuso noro eity į publiškus namus. Tankiausia ten papuola dar labai jannos mer-

*) Prostitūtėmis vadinais mergaitės ar moters pardavinjančios savo kūsus. V. e. t.

gaitės. Tankiausia būna, kad suvarginta ir apleista mergaitė liuosa prekiauja savo meile, norėdama padidinti savo uždarbį, o kuomet policija patiria apie tai, tada išduoda jai geltoną bilietą ir sodina į publiškus namus. Namai būna visoki, teipgi ir valdytojai visoki. Būva labai žiaurus, kurie blogai valgydina ir muša, o norėdami padidinti savo pelną iš mergaičių priverčia jas priimti po 10 ar 15 vyrų per naktį. Vyrų tankiausia žiaurus, girti ir teip pasileidę, kad net mums biauuru. Bet blogiausia, kad pas mus leidžia sergančius ir jie mus užkrečia. Tada valdytojai, neturėdami naujos, išvaro nesveikasias. Išvartytos mergaitės netur kur pasidėti, giminių jos neturi, arba jie nenor jų žinoti, ir darbą teipgi niekas nenor jų imti, o dauguma, kurios visai pražuvę, gerimė paskendę, tos jau visai negali ir nenori dirbti. Ir teip sergančios mergaitės valkiojasi po gatves, valgo kur ką sugriebia ir miega kur pakliūva, miršta teip gi kur papuola. Jos gyvena kaip šunias, kurie teipgi valkiojasi po gatves ir maista rankioja iš išmatų.

Daug darbininkių mano, kad mūsų darbas lengvas: nieko sau nedirbk, tik svečius priimišk, o likusį laiką miegok, vaikščiok, valgyk, kiek nori. Ne, mes negalim nė valgyt tiek kiek norime, nė saldžiai ir ramiai miegot negalime, dėlto kad mes nukankintos, sergame ir girtos; girtos dėlto, kad kitaip negalima būtų iškęsti tokį gyvenimą. Ir dar kiekvienas stengiasi užgaut per veidą, spardo mus, arba su kumščia muša.

Meldžiu, perskaitykite laišką, nesibiaurėkite, kad jums rašo pasidavinėjanti paskutinė moteris.

Publiški namai yra gėda ne mums, bet vyrams, kuriems jie steigiami. Laimingos, nekaltos moters! Pamąstykite apie mus ir apie tai, idant jaunos mergaitės nežūtų, ir kaip žūstančios galėtų išsigelbėti. Kaip man kalbėt, kad mano žodžiai įteję į jūsų širdis! Juk ne policija, ne valdytojai ir ne vyrai pradės rupintis apie tai.

Pirmiausia mes nenorime sirgt, todėl valdžios daktaras turi apžiūrinėti ateinančius pas mus vyrus.

Antra, kad mes galėtume apleist publiškus namus kuomet norime, be išsipirkimo.

Trečia, kad valdytojai ir vyrai neturėtų teisės mušt ir versti mus pildyti jų negamiškus norus. Tai yra svarbiausia.

Bet būtų geriausia panaikinus publiškus namus ir geltonus bilietus. Nuo to pakentėtų tik valdytojai. Vienas ponas man sakė, kad panaikinus publiškus namus, tai vyrai vis tiek paleistuvais ir užsikrės ligomis, dėlto, kad nežinos, kurios moters sveikos! Bet dabar ar nepaleistuvauja ir neužsikrečia publiškuose namuose?

Dėlto, kad žmonės nepaleistuvautų ir neužsikrėtų, reikia prie kiekvienų namų vyro ir moteries pastatyt policmoną, kuris sergėtų, kad nepaleistuvautų.

Nekaltos moters! Jūs matote tikrai nudažytą, biauų veidą prostitutės, netikėtai sutiktos ant gatvės. Bet dvasia prostitutės, giliai, giliai paslėpta, jos nesimato, bet ji yra. Ji miega ir retai teprabunda. Aš, turbūt, tokia laiminga esu, kad dar netapau bejausle ir kad mano gyvenime buvo atsitikimas, kuris nedaleido pražūt visai, ir dabar neturiu spėkų tylėti".

* * *

Šis laiškas buvo prisiųstas vienai iš organizatorių moterų susi-važiavimui. Jis nebegalėjo būti perskaitytas susi-važiavime, kadangi jis atėjo, jau jam pasibaigus.

Nors šis laiškas neišaiškina galutinai nei priežastį pačios prostitucijos, nei pačių prostitučių padėjimo, nei dągi būdų išnai kinimui prostitucijos, bet yra tuom mums įdomus, kad rašytas yra prostitutės, kad tai yra balsas, viešas balsas, nuo gyvenimo dugno atsiliepiantis kad ir ten gyvena žmonės, kurie jaučia, mažto. Balsas reikalaujantis, kad moters, o su jomis drauge visa žmo-nija, atsizvelgtų ir į tąjį gyvenimą, ir ištrauktų iš gyvenimo dugno nukankintas, nelaimingas prostitutes ir pastatyt jas eilėn su visa žmonija.

K. J. Valys.

Laiškai iš Europos.

Prancuzijos krasoj ir telegrafe tarnaujančiųjų streikas.

Prancuzijos krasoje ir telegrafe dirbančiųjų streikas sujudina visą proletarijos laikraštiją. Prancuzų *Le Socialisme*, vokiečių *Vorwaerts*, italų *Avanti* ir kiti pilni ilgokų straipsnių apie streiko bėgį.

Štai kaip jie aprašo tą kovą. Pradžioje šių metų Prancuzijos krasoj ir telegrafe dirbantieji streiku norėjo apsiginti nuo neteisingų ir sunkių persekiojimų ir skriaudų, panaikinti favorizavimus, prašalinti savo višininą, Symian'ą, atmainyti cirkularius ir t.t.

Valdžia nusileido. Prizadėjo tarnaujančiųjų reikalavimus išpildyti. Prizadėjo streikavusiųjų nebausti. Prizadėjo...

Streikas liko laimėtas. Jei ne faktiškai, tai nors oficiališkai. Dvi priežastys šiam laimėjimui pagelbėjo:

1. Prancuzų valdžia nebuvo prisirengusi prie streiko.
2. Streikininkai tvirtai laikėsi.

Bet teip lengvai papurtę valdžią, krasininkai tais gražiais žodžiais ir užsiganėdino. Jie nemokėjo poros dienų pasilaikyti, kad tie prizadėjimai liktų įkūnyti.

Ant rytojaus, po prizadėjimų, iš anksto jie stojo į darbą...

Valdžia tuom puikiai pasinaudojo. Ji gerai suprato, kad darbininkų dalykai nekaip stovi...

—Nepildyti prizadėjimų,—valdžia patyliai nutarė sau:—Pataisyti nusmukusį savo autoritetą!—Kaip žinoma, paskutiniu laiku prancuzų valdžios garbė pradėjo gerokai visuomenės akyse svyruoti. Papildinančiuose rinkimuose socialistų partijos laimėjimas, jurių ministerijoje papirkimai ir vagystės ir t.t., krasos streiko pavykimas—tai vis kartus pipirai, kuriuos valdžia turėjo sukramtyti...

—Aut darbininkų kailio savo autoritetą pakelsiu—nutarė valdžia ir pasileido bristi į provokacijos pelkes. Krasos ir telegrafo ministerijoje įvesti pagerinimus visai nemanė. Symian'ą paliko ant vietos. Streikininkus pradėjo bausti. Vienus sukišo į kalėjimus, kitus pavarė...

Darbininkai pamatę klaidą padarę—teip lengvai valdžios prizadėjimams įtikėję.

—Ginties!—visų smegenyse, kaip žaibas, perlėkė mintis:—bet kaip? Dabar valdžia prisirengs! Teip lengvai—kalbėjo vieni—nebeišplėšim iš jos laimėjimo. Sąjungos kasa tuščia, streikui fondo neturime—kaip laikysimės, jeigu prisiėis ilgiau?...

—Et, bereikalingos kalbos!—atsakė kiti.—Laimėjome pirmąjį sykį, laimėsime ir dabar. Padės kiti darbininkai. Įeisime į «Visuotiną Darbo Susivienijimą» (Confederation Generale du Travail), apskelbsime visuotiną streiką... Vienybės tik! Nepasiduoti!

—Tegyvuoja «visuotinas streikas»!—šaukė kaištos galvos.

Pirmojo streiko laimėjimas per daug krasininkus įdrąsino.

Veltui šaltesni ir rimtesni balsai šaukė gerai aprokuoti visus galimus šansus, veltui rodė j valdžios prisirengimą ir neatsakantį streikui laiką.

Parti Socialiste Francais*) kaištai perspėjo krasininkus. Bet tie balsai, aprokavimo ir perspėjimo balsai, liko neužgirsti. Anarchistų, syndikalistų gražių žodžių ir puikių prizadėjimų prisiklausę krasininkai nutarė, neveizint nepriclankių aplinkybių, streikuoti. Tuomet socialistų partija įnešė projektą, kad palauktų parlamento diskusijų, kurias prizadėjo pakelti socialistų parlamentarine frakcija.

--Bet kur čia laukti!... Anarchistiškai-syndikališkiejie kaištagalviai nepripažįsta parlamento. Atmeta jį, net kovoja su juo. Užmeta, kad socialistai neva saką, kad parlamentas, be organizuotų ir susipratusių darbininkų narių, vienas pats socialistiškąją revoliuciją padarys!...

Socialistai aiškiai sako, kad parlamentas yra viena tik iš daugelio kitų tribunų darbininkų klesos propagandai ir organizavimui. Ir tikro parlamento vertės vien tik aklas nemato ir kučias negirdi! --Palaukite porą dienų! --sakė socialistų frakcija;-- mes nesitikime kad mūsų balsas liks išklaudytas. Permažai dar mūsų yra parlamento sienose. Bet aiškus visų skriaudų ir neteisibių išrodymas iš parlamento tribunos suteiks visos Prancuzijos (ir kitų kraštų) proletarijos užuojautą! Priduos jums stiprybės sunkioje valandoje! Nė savo fondo, nė tvirtos organizacijos neturėdami, nors proletarijos užuojauta apsišarvuokite!

Bet kas čia belauks ir beklausys tų išmintingų balsų.

Nutarė streiką pradėti nuo utarninko ryto... Streikas prasidėjo...

Bet tuojaus pasirodė liudni simptomai. Neprisidėjo Pariziaus Centro telegrafas. Daugybė darbininkų dar nuo pirmojo streiko neatsipeikėjo ir laikėsi nuošaliai, bijodami valdžios represijų, visai neprisidėjo...

Valdžia tuojaus apstatė kareiviais liuosas vietas...

Krasa ir telegrafas, nors netikusiai, visgi funkcionavo, visai sustabdyti nepavyko. Matydami tokį nepasisekimą krasininkai atsikreipė į «Visuotiną Darbo Susivienijimą» pagalbos, bet iki Confederation Generale du Travail nutarė sušelpiti, buvo jau pervėlu. Streikas baigėsi... Liko prakęstas. Reikia tikėtis, kad anarchistų ir syndikalistų taktika ir kovos metoda su šiuo streiku sulauks seniai laukiamojo galo. Be laiko ir saiko «visuotiniejie» streikai «tiesus veikimas» (action directe) «sabotage'as» ir kitokie «revoliucijoniškos gimnastikos» budai vien tik ardo ir blaško darbininkų spēkas. Propagandos ir organizacijos vieton syndikalistai tuščiais viliojimais mažai susipratusiems darbininkams akis apdumia. Vien tik tvirtos darbininkų sąjungos, pilnos sąjungų kasos ir savo klesos reikalų supratimas, o ne visokie «teisūs veikimai» ir «visuotiniejie streikai» ištrauks proletariją iš vargo. Stoką tvirtos organizacijos ir tam-tikro fondo skaudžiai ant savęs atjautė mūsų draugai prancuzai, krasos ir telegrafo darbininkai. Skaudi tai lekcija. Bet neliks ji be naudos. Nepasisekimas ilgiaus žmogaus sieloj vieši, negu

lengvas laimėjimas. Prancuzų krasininkai ant savo kailio patyrė ko jiems truksta pasckmingam kovos laimėjimui. Supras ant ko atsiremti, supras, kad ne anarchistikai--sindikalistiškosioms priemonėmis, o vien tik tikrai revoliucijinei socialdemokratijai vadovaujant, proletarija nuvers kapitalistiškąją tvarką ir įves socialistiškąją. Nepasisekė šiuo kart streikas. Vienok te gyvuoja streikas, kaipo vienas tikriausiųjų kovos įrankių!

J. Šitas-Kitas.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Persija. Šachas numestas nuo trono! Ta žinia pasklido liepos 16 d. Senasis šachas (karalius), apėmus revoliucionieriams sostamiestį Teheraną, pabėgo į Rusijos legaciją (pasiauntinio sėdyne), tokiu būdu, kaip kiti aiškina, jis pats atsisakė nuo sosto. Parlamentas tuojaus apskelbė karaliu jo sunų, jauną vaikiščią, vardu Achmed Miržą. Regentu, t.y. nesubrendusio karaliaus pavaduotoju--valdytoju paskirta Azad Ul Mulc. Pernai šituo laiku šachas išvaikė pirmąjį parlamentą, o šimet pats nukrito nuo sosto. Šitas revoliucijoniškasis konstitucijos šalininkų upas pakilo nuo to, kad Turkijoje senoji vienvaldžio galybė tapo apgalėta. Tai pamatę Persijos revoliucionieriai šoko, neapsileidami jaunaturkais, panaikinti savo šacho valdžią, kuri juos buvo apgalėjus. Kas sykis žmonija eina vis prie platesnės laisvės: Rusijos valdžia gelbėdama savo kailį gelbsti Persijos ir Turkijos valdžias, bet neišgelbėjo. Gal tai jau ir carui pareina eilė nupult nuo sosto?... Dievė padėk!

Amerikos Jungtines Valstybes. Naujus ateivius dabar valdžia labiau, kaip kuomet nors, stengiasi apgyvendint kaimuose prie lauko darbų. Paprastai ateiviai mėgsta apsigyvent miestuose. Čia amerikiečiai, net ir darbininkai vis labiau kyta prieš juos, sakydami, kad ateiviai jiems atimą arba mažiną uždarbius ir t. t. Tuo tarpu amerikiečiai patįs «emigruoja» iš kaimų į miestus, tankiai pametę farmas. Taigi ten nori priverst gyventi bent tuos, ant kurių valdžia tur «valią», taigi imigrantus (ateivius). Washingtono imigracijos informacinio biuro viršininkas Powderly šiuo tarpu išsiuntinėjo visų valstybių išpildomoms valdžioms užklausimą, ar josios neįsteigtų tuojaus tam--tikras ateivių stotis ir susinešimų biurą, kuris sužinotų kur kiek reikia laukų darbininkų ir praneštų centrui Washingtone. Tada ten bus siunčiama tiek ateivių kiek reikės. Tame pranešime sakoma, kad gubernatoriai paduotų centro biurui visas žinias apie savo kraštą, t.y. koks klimatas [oras], koki vaisiai, javai auga ir t. t.

Buvęs demokratų kandidatas į prezidentus, W. J. Bryan šiuo tarpu parašė prezidentui Taftui laišką, kaip ir prašydamas jo, kad pasirūpintų apie įstatymą žmonių balsavimo teisės renkant senatorius [dabar juos renka turčių kles]. Kadangi dabar valstybės eina prie balsavimo sumanymo apie mokėstį nuo pelno, tai, sako Bryan, kodėl neleisti visiems žmonėms balsuoti su manymą apie visuotinus Jungt. Valstybių senatorių rinkimus. Bryan sako, kad prezidentas pasirūpindamas tą įvesti, paliktų gražų savo administracijos atminimą...

Valdžia negalėjo carui Mikei patarnauti, tai dabar Meksikos «prezidentui» Diazui tarnauja tikrai. Texas valst. Eagle Pas mieste areštavo vėla naujus du meksikiečių--C. Castrą ir G. Adama, reikalaujant Meksikos valdžiai. Eina gandas, kad jiedu areštuota už dalyvavimą revoliucijiniame judėjime Meksikoje. Valdžia ginasi,--sako, kad jie esą nužiūrėti kaipo Las Vacas maištininkai. Bet Las Vacas'e riaušės buvo 13 metų atgal, tai valdžios pasiteistisnimui žmonės nelabai tiki. Žmonėse dėlto kilo didelis neramumas ir nepasikakinimas.

*) Telp vadinaei dabar Prancuzijos Socialistų Partija, į kurią susiliejo paskutiniai metais visos partijos, visai ar iš dalies dėjusios į savo programos pamatus Komunistų Manifestą. Prie tų trijų (P.S.F.) žodžių pridėda dar tankiai žodį Unife (suvienyta) -- P.S.F.U.

Tafto valdžia areštavo vieną Porto Rico salos redaktorių už patalpinimą laikraštyje išjuokiančios Taftą karikatūros. Karikatūristas nubaustas, bet jis apeliuoja ir gal pasirodys, kad Amerikoj da vis yra spaudos laisvė.

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

Socialist Party (Amer.). Milwaukee, Wis. miesto mokyklų tarybon (school board) išrinkta nauji socialdemokratų nariai: Meta L. Berger, pati žinomo publicisto Wictoro L. Bergerio, ir Frederic Heath, «Socialist-Democratic Herald» redaktorius. Aną savaitę jiedu užėmė savo vietas taryboj. Meta Bergerienė turi tą garbę, kad ji yra pirmutinė Amerikoj socialiste-viršiuininkas.

Rocklande, Maine valst. socialistai turėjo pikniką. Menkas tai daiktas, nevertas paminėjimo. Bet jis štai kuo atsižymėjo. Tą pačią dieną 3 kariški laivai buvo prisidėję prie pikniko, parengto «Board of Trade», su tikslu užkenkti socialistams. Na, ir kas iš to: visi jurininkai sugužėjo į socialistų pikniką, dalyvavo visose žaislėse ir klausėse prakalbų tokių kalbėtojų kaip Brown (partijos organizatorius), Silver ir Robert Hunter (S. P. Centro narys).

Iš Amerikos darbininkų gyvenimo.

Kareiviai prieš streiką. Sustreikavus «Dominion Coal Co.» anglekasiams, Kanadoj, tapo atsiūsta kariumenė malšinti tą «nedorybę», kuri teip biauri skriaudėjams. Streikininkai, priklausą prie «United Nine Workers of America», uoliai kovoja prieš streiklaužius. Kareiviams pribuvus padėjimas eina aršyn.

Vaiką parduoda. New Yorke tulas Beach, seniai negaunąs darbo, sumislįjo su savo žmona parduoti savo kūdikį, gimusį dvi savaitės atgal. Beach pati mirė palikdama jam porą vaikų. Jis apsidė su kita motere ir dabar sulaukę kūdikį, neturėdami kuo maitintis, sutarė parduoti jį už 500 dol. kokiai turtingai šeimynai, kur tikisi jam busią laimingiau augti. —Na, buržujai ir kunigužiai, matot—šeimyna griuva, vaikus parduoda, o da socializmas neįvykęs!

Injunction'o pamatas. New Yorke teisėjas Blanchard atrado naują pamatą injunction'ui prieš maliorių uniją ir išdavė jį. Tas pamatas, tai pačios unijos konstitucija. Pagal ją centro viršininkai negali organizuoti vietinių kuopų. Mat jie buvo pasikėsia jas perorganizuoti. O konstitucijoj parodyta, kad tatai turi eit per referendum. Taigi teismas ir uždraudė ką nors tame veikti netik centro viršininkams, bet ir vyriausiajai oildomajai tarybai ir New Yorke distrikto tarybai. Išdalies gerai, nes tokių senųjų unijų viršininkai kas sykis vis labiau taikosi eit atgal, o jų nariai nesumano kaip nuo tokių «vadovų» atsiginti. Prie tos pačios unijos priklauso ir namų popierintojai ir dekoratoriai. Sako, kad viršininkai norėję padaryt permainas su tikslu užtikrinti sau vietas ir toliau (ar tik ne nuo SLA vadovų, o gal nuo Miluko jie tat išmoko!?).

Anglekasių streikas žada kilti Pittsburgo (Pa.) apie linkėj, kame dalyvautų 18 tūkst. darbininkų 38-kasyklose. Streikas kyląs dėl pradėjusių streikuoti blekių darbininkų; anglekasiai jiems pritaria, tai pradėdą streikuoti. Bet teip tik šneka. Anglekasiai savo skriaudas parodo. kompanija panaikino 8 valandų darbo dieną ir suspulino uždarius. Anglekasių unijos prezidentas Lewis, kurs atvažiavo čia iš Bridgeporto, Ohio valst., eina priešais simpatizatorišką streiką. Šitą streiką apskelbia vietinės unijos (distrikto) viršiuininkai, nepaisydami centro.

Šuvia i Pittsburge. Didysis plieno ir blekinių išdirbių darbininkų streikas turbūt bus da didesnis per tai, kad jau šuvia eina teip, kaip juos kapitalistų tarnai paleidžia. 100 šerifo pasiuntinių liepos 13 dienos vakare davė sutartingą žalvę į «maištujančius» darbininkus. 6 vyrai tapo sunkiai sužeisti ir nuvežti į ligonbutį, o daugelis mažiau sužeista, kuriuos jų draugai nusincė. Beveik visi gavo grybštelėt su kulka—Amerikos kapitalistų bernai, matyt, geriau šauja į darbininkus, negu caro kareiviai.

Streikininkai, kaip rašoma, ėmė šaudyt pakrantėje į botą, kur buvo streiklaužiai, šerifo «depučių» saugojami. Streiklaužiai teipgi šuviais jiems atsakė.

Tarp sunkiai sužeistųjų esą šie: trys vyrai, kurie negal kalbėti angliškai ir kurių pavardžių negalėta sužinot (teip rašo «North American»); John Farrel, policijos viršininkas—užgautas dvylika sykių ir vieną syk peršautas per rankos raumenis; Bekla Malula, streikininkas, per kuną peršautas; Zofija Mezzo, streiklaužio pati; Harry Fouchs. Menama, kad apie šimtas darbininkų buvę maždaug sužeistų, tarp jų ir 7 moteris, bet juos jų draugai nusincė sau ir slepia, kad negalima nė surast. «Tie buvę foreinieriai (ateliaviai), ką dalyvavo riaušėse («riot»)».

Šitas streikas kilo «Pressed Steel Car Company'joj». Ir McKees Rocks'e streikuoja.

DARBININKŲ JUDEJIMAS SVETUR.

Streikai Rusijoje ir Lenkijoje. Petersburgo miesto tramvajų tarnautojai neužsiganedino darbo dienos ilgumu ir naujais įvedimais, kurie turėjo įeit į galę nuo birželio 14 d., o teipgi reikalavo, kad miesto dūmos pripažintą 5-rublinį priedą prie mėnesinės algos išmokėtų nuo pradžios š. m. Jų tų reikalavimų miesto valdžia neišklausė, tai tarnautojai sustreikavo. Neilgai prisijė streikuoti. Policija su miesto valdžia su nepaprastu smarkumu šoko malšint streiką. Birželio 1-14 d. nestojo darban 3000 tarnautojų; kitą dien sustreikavo arklinių tramvajų konduktoriai ir tramvajiniai šaltkalviai, tai streikavo išviso apie 4000 žmonių. Policija daugybę atėstavo. Miesto dūmos (tarybos) tramvajų komisija apskelbė, kad visi streikininkai busią atstatyti nuo tarnystės ir pradėje samdyti kitus. Tarp šitų streiklaužių pasiskubino pasiulyti savo patarnavimą net kelios dešimtis politechnikos studentų, gana daug ypatų iš «tikrai rusiškų žmonių sąjungos» (juodašimčių) ir kelios dešimtis policijantų...

Bet tie visi streiklaužiai negana mokėjo valdyt tramvajus, tai daug vagonų sugadino ir nemažai žmonių sužeidė—vis «tėvynės meilei». Miestas—tramvajų savinininkas—turėjo apie 20 tūkst. rub. nuostolio. Iš streikininkų pusės nekilo jokių maištų. Birž. 17 ir 18 dieną keli šimtai streikininkų padavė prašymą, kad priimtų atgal į darbą. Daug prašymų atmesta, areštai tęsėsi toliau. Teip steikas ir pasibaigė, sugniaužtas biauriais meškino nagais.

Varšavoje Singerio kompanijos darbininkai sustreikavo dėl įvedimo naujų išmokėsčio taisyklių, blogesnių, negu buvo iškovota pirm trejų metų. Abelnai mokestis už parduotas mašinas padaryta vienu rubliu mažesnis. Areštuota 5 streikininkai, o pas 18 padaryta kratos. Streikininkai pagalios prižadėjo liaut streikavę, jei paleis iš kalėjimo tuos 5 areštantus. Jie susirinko apsvartyt apie streiko pabaigimą—policija su šnipais apspito ir areštavo apie 100 žmonių. Dėl to streiko 50 ypatų areštavo Saksonijos sodne. Po kelių dienų areštantai paleista, tik 9 pasilikta.

Kaip matyt, Rusijoje streikams ne geriau sekasi, kaip Amerikoj...

«Injunction» Honolulu mieste, Hawaii šalies sostinėje. Kaip jau buvo minėta, tenai plantacijų darbininkai, japonai, pakelė streiką. Pritaikyta Tafto «injunction» (uždraudimas)

prieš streiką, na, ir ikišiol eina persekiojimas, areštai. Teismas ikišiol patubdė į kalėjimą apie 20 streiko vadovų.

SANJUNGOS REIKALAI.

Pasekmes Rinkimų į LSS Įstaigas.

Redaktorius.

1. A. ANTONOVAS	- - - - -	gavo 261 balsą
2. PLJUŠAS GRIGAITIS	- - - - -	„ 143 „
3. MIKOLAS BEVARDIS	- - - - -	„ 117 „
		Išviso 521 balsas.

LSS Centro Sekretorius.

1. P. PUSKUNIGIS	- - - - -	gavo 344 balsus
2. P. NORKUS	- - - - -	„ 110 „
3. F. LAURINAITIS	- - - - -	„ 76 „
		Išviso 530 balsų

Administratorius

1. K. RUTKUS	- - - - -	„ 233 „
2. J. GRINIUS	- - - - -	„ 231 „
3. J. STIRBIS	- - - - -	„ 51 „
		Išviso 515 balsų

Į Pildomąjį Komitetą

1. St. MICHELSON	- - - - -	gavo 300 balsų
2. B. K. KONDRATAVIČIA	- - - - -	„ 224 „
3. K. VAIVODA	- - - - -	„ 193 „
4. K. GUGIS	- - - - -	„ 178 „
5. A. PURVIS	- - - - -	„ 140 „
6. I. RUDMINAS	- - - - -	„ 92 „
7. J. BALTUŠIS	- - - - -	„ 81 „
8. K. SENKUS	- - - - -	„ 77 „
9. A. UNGURAITIS	- - - - -	„ 37 „
		Išviso 1002 balsų

Į Literatūros Komitetą.

1. J. O. ŠIRVYDAS	- - - - -	gavo 321 balsą
2. S. STRAZDAS	- - - - -	„ 185 „
3. V. ŠLIAKYS	- - - - -	„ 166 „
4. J. STASIULEVIČIUS	- - - - -	„ 157 „
5. I. RUDMINAS	- - - - -	„ 129 „
6. J. P. KRUMAS (Varkala)	- - - - -	„ 112 „
7. K. SENKUS	- - - - -	„ 72 „
8. K. J. VALIS	- - - - -	„ 71 „
9. J. B. SMELSTORIUS	- - - - -	„ 71 „
		Išviso 1284 balsai

Į Revoliucijos Šelpimo Komitetą.

Prezidentas.

1. S. Strazdas	- - - - -	gavo 291 balsą
2. D. DEVE	- - - - -	„ 126 „
3. V. BURBA	- - - - -	„ 103 „
		Išviso 520 balsų

Sekretorius.

1. V. ČERNIAUSKAS	- - - - -	„ 331 „
2. J. ŠUNSKIS	- - - - -	„ 118 „
3. S. Valiulis	- - - - -	„ 71 „
		Išviso 520 balsų

Kasiterius,

1. A. M. STANELIS	- - - - -	„ 315 „
2. V. BALČIUNAS	- - - - -	„ 118 „
3. J. JASIULEVIČIUS	- - - - -	„ 77 „

Išviso 510 balsų

Čionai pilnai paduodu pasekmes rinkimų. Bet išbočikit, draugai, tų kuopų, kurios pavėlavot su prisiuntimu savo rinkimų lig 1 liepos (July), tai tų pavėlavusių kuopų balsai likos nepriskaityti. Jau mane pamokino su nominacijų blankomis, tai su rinkimais kitaip pasielgiau, kad neiškiltų nesusipratimai ir neturėtų progos rėksniai rėkt neištyrę dalyko.

Rinkimų visus dokumentus pasiųsiu naujam Pild. Kamitetui. Kadangi naujoji konstitucija da neįėjo į galę, tai visi naujieji viršininkai LSS užims savo vietas nuo 1-mos Rugpiučio (August) pagal senuosius LSS veiksmarodžius.

LSS Sekr.

P. Puskunigis.

Referendumo Apskelbimas.

V-to LSS Susivažiavimo nutarimai privalo eit per balsavimą visos LSS Sąjungos. Susivažiavimo protokolas jau patilpo „Kovoje“, N26 ir 27. Draugai matė kas yra tenai nutarta. Vieni gal sutinka su tais nutarimais, o kiti su niekuriais punktais nesutinka.

Taigi tas protokolas ir eis per balsavimą visos LSS Sąjungos. Ir kokius punktus (paragrafus) daugumą balsų atras gerai, tie bus įvykdomi į Sąjungos gyvenimą, o kurios dauguma atmes ar pridės tulus pataisymus, tie liks suvis atmesti, arba bus su pataisymais priimtas, jei ant tokių pataisymų dauguma pritar.

Kiekviena sesija atskira turi savus punktus, tai draugai balsuodami tur aiškiai pažymėt šiuos dalykus:

1. Kiek balsų už tą ir tą punktą (paragrafą) tos ir tos sesijos ir kiek prieš.

2. Kiekvieną punktą kožnos sesijos prigulėtų svarstyt atskirai ir balsuot.

Bet kad tas labai daug laiko draugams užimtų ir kad kai kurių sesijų visi punktai gal but atrasti gerai ar blogai, tai draugai gali balsuot visą sesiją sykiu, bet reikia neužmiršt pažymėt skaitlių balsų: neužtenka pasakyt, kad ta ir ta kuopa priima arba atmeta vienbalsiai. Žinot, draugai, kad sverias visas protokolas ant balsų, o ne ant kuopų.

Sekretoriai kuopų privalo viską aiškiai surašyt ant čyستos popieros ir prisiųst rezultata LSS Sekretoriui P. Puskunigiui ne vėliaus 20 dienos rugpiučio (Augusto) šiuo antrašu:

P. Puskunigis,
731 N. Paulina str.,
Chicago, Ill.

LSS. Sekr.

P. Puskunigis.

Rimto Darbo D rvoje ar Klampinėje.

Viens paskui kitą vis skaudesnį ir skaudesnį smugį gauna mūsų Sąjunga. Vaidai nesiliauja, jie kas sykis vis labiau ir labiau plėtojasi. Jie jau įtraukė didesnę pusę ir veik visą Sąjungą. Ir ko mes laukiam, ko sulauksime?

Apskelbta balsavimo pasekmės. Bet kiek, balsavo tik 530 narių. Kaip girdėt, 50 su viršum kuopų nebalsavo dėl neteisingos nominacijos. Ar galima tokius rinkimus skaityti teisingais?

Pati Sąjunga yra apverktinam stovyj. Pildomojo komiteto nėra. Literatūros komitete yra tik du nariai, ir tie

nieko neveikia, — faktiškai Lit. Kom. negyvuoja. Veikiama-
mamjam komitete tik 1 ar 2 sąnariai dirba, o kiti nieko ne-
veikia ir neturi susinešimų su kitais komiteto nariais.

L.S.S. Turtas paliktas likimui. Išvažiuodamas F.J. Bagočius, administratorius paliko «ant Dievo valios». Turto kontrolės komisija nė pinšto nepridėjo prie apskaitliavimo ir sutvarkymo Sąjungos turto.

Viskas pakrikę... Rodos, jau nebėra nieko Sąjungoj, yra tik didis sugriuvimas, betvarkė, ant nieko nepaisymas.

Bet teip ilgiau negali būti. Reikia kuogreičiausia viską sutvarkyti, nes kitaip turi žlugti Sąjunga.

Tuojaus reikia išrinkt Turto Kontrolės Komisiją (jei se-
noji nieko neveikia ir nenori veikti). Tą turėtų atlikt 1
kuopa. Turto Kontrolės Komisija turėtų pežiurēt adminis-
tratoriaus knygas įplaukimus ir išlaidas ir perduot laikiniam
administratoriui, ir ji turėtų kiekvieną atskaitą perkontro-
liuot.

Draugai! Svarstykime, ką reikia daryt, nebegalima il-
giau būti tokioj klampynėj, į kokią dabar esame įvilkti.

Reikia gi antgalo atsistot ant rimto darbo dirvos.

Tad mąstykime ir veikime.

K. J. Valys.

Tvarka Administracijoj.

Nors ne mano dalykas, bet kadangi drg. Valys išsitarė (šiamė
No.) jog administracija palikta betvarkėje, tai turiu štai ką paaiš-
kint.

Prieš aplesiant Bagočiui administraciją, aš klausiau jo, ko-
kiomis sąlygomis jis ją palieka. Paaiškėjo štai kas: jis, drg. Bago-
čius, pagal kontraktą padarytą su tą įstaigą, kur dabar dirba, tu-
rėjo atsitraukt nuo pradžios liepos. Bet kadangi V. K.—tas yra
nusprenđes, kad nauji viršininkai užims vietas nuo 1 d. rugpjūčio,
tai Bagočius, atsitraukdamas pasikvietė, tiesiok pasisamdė sau
užtikimą draugą į administratoriaus vietą. Turtų komisija teip-
gi turi tik rugpjūčio 1 d. perduot visą turtą naujam admin. Da
yra tam laiko. Iki 1 d. rugpjūčio už administraciją atsako F. J.
Bagočius. Žinant tą viską ir prie to pridėjus, kad Bagočiaus pa-
va luotoju dabar yra teipgi ne koks pašalietis, bet Sąjungos narys,
drg. J. Grinius, tai neprisieis mums kalbėti apie betvarkę adminis-
tracijoj arba redakcijoj. Tegul tik kitur draugai tvarkosi, o čia
tvarka neblogiausia. 1—moji kuopa šį utarninką, rodos, turės su-
sirinkimą ir tvarką da patobulįs.

J. Baltrušaitis.

Da V-to Rajono Reikaluose.

Jau esu pranęšęs V rajono kuopoms, kad savo susirinki-
muose kuogreičiausia nubalsuotų, kur bus laikoma sekanti V
rajono konferencija. Bet mūsų kuopos turbūt perdaug stiši-
lo vasaros karščiuose, kad ikšiol tik 15 ir 80 ta kuopa savo
balsus pridavė; kitos tyli. Draugai! Juk męs zinome, kad
konferencija mums yra reikalinga dabar tuojaus. Neseniai
atsibuvo S-gos susivažiavimas; męs privalome šiek-tiek per-
kratyti jo darbus ir t. t.

Beje, pagal laiko bėgimą—jau prisiartina ir 8-tas mė-
nuo, o męs juk buvom nutarę laikyti konf. kas 6 mėnesiai.
Ir ko męs snaudžiam?

Tai gi kuopos savo susirinkimuose privalo kuogreičiausia
nubalsuoti konferencijai vietą (laiką paskirs organizatorius)
ir balsų skaičių prisiųsti man, o aš suskaitęs prisiųsiu raj.
organizatoriui.

Jums tarnaujantis V rajono sekr. *Jonas Marcinkevičia.*

508 Green St. W. Hazleton, Pa.

P a s a r g a : šis mano paraginimas yra paskutinis.

Tai ne Civilizuotoji Davatka.

FELJETONAS.

Viltis... Koks dailus ir gražus žodis! Kaip jiš malo-
niai, bet priegtam rimtai skamba, lyg teikte teikdamas ateityj
gerovę. Viltis... Ji panaši į jauną mergaitę—skaisčią, gel-
tonom kasom, akim, kaip vasilkos,—kuri, lyg šventa pleste-
nėlė, skraido linksmai ir šian ir ten, skleizdama aplink švie-
sų, dieviškai prakilną upą... Viltis... Ji panaši į rojaus
angėliuką, kursai jaunystės sparnais suplasnojęs, pats ne-
juzdamas, išskrido pertoli iš rojaus gardo, lekiuoja šian, leki-
oja ten, akis į tolumą įsmeigęs ir stengdamas vėl surasti ap-
leistąjį Dievo daržą...

Bet šiai Vilčiai atsirado sesuo, kuri nuduoda ēsanti jau-
na mergaitė, kuri net jaunų dienų dainas dainuoja, kuri net
rutų vainikėlį ant galvos sau dedas, kuri sviete sukiojas, lyg
nė kartelio nebutų griėšijus; priegtam ji prisidengė savo sese-
ries Vilties vardu ir pasivadino «Vilčia». O tat kaip tik ir
yra toji «Viltis», kuri eina Vilniuj tris kartus į savaitę. Jos
pretenzijos didelės, ji graibstos, idant svietas ją skaitytų tik-
raja Vilčia.

Vienas smailaliežuvis, kursai pripratęs iš senovės baltą
purvais drabstyti, šiąją Vilniaus «Viltį» kiek kartų vadino
«Vilniaus civilizuotoji davatka». Koks negražus passažas
teip garbę «Vilčiai» užgauti! Kad ir, žinau, «Viltis»—ne
tikroji Viltis, bet prirodysiu, jog jinai ne civilizuotoji Vil-
niaus davatka.

Davatka—butų tai senmergė, kuri nuo svieto linksmy-
bių ateityj nebesitiki sulaukt, o kurios širdis dar pilna pa-
gundų ir šeitono. Kad nepasirodyti galutinu bankrutu, puo-
la prie bėžnyčios, prie nebe naturališka—didelio maldingumo,
norint nekartą ir nekartą—ak, tas griekas!—prisieina,
lyg šv. Antanui, su plikais vaizdais kovoti. Dar kur pri-
puldama liežuviu pamakaluoja...

O kokia butų «civilizuotoji davatka»? Davatka, žino-
ma, ir pasilieka davatka,—tik šioji «civilizuotoji davatka» ne-
be teip nuolat turi rankas ant pilvelio susiėmus, retkarčiais
nusišypsoja, na, žodžiu, turi tas ypatybes, kuriomis skirias,
«svietiškas» žmogus nuo šventerecko. «Civilizuotoji» davat-
ka skirias nuo paprastos «bažnytinės» davatkos tuom, kad
šioji «civilizuotoji» truputį liberališka, mažumėlį svietiška.

Tvirtinu, jėg «Viltis» ne «svietiška—civilizuotoji» davat-
ka. Kas ją teip vadina, akių plotu jai garbę plėšia, nes
«Viltis» yra truputį kas kita.

Davatka, kad ir davatka, bet šiaip jau politika neuži-
ma. «Viltis» tuotarpu kunigų politikos organas ir politikos

ne toj paprastoj prasmėj, kad laikraštis užsiimtų valstybės politikos klausimais, bet prasmėj, jog kunigai varo politiką čia-pat Lietuvoj, su Lietuvos gyventojais, o ne su rusų vyriausybe, Vietoj aiškių ir aštrių priemonių, ko laikraštis turėtų laikytis, kreipdamies į savo skaitytojus, «Viltis» griebias spąstus slėpti, spekuliacijas darant kilpas mėtyt, skaitytojams plonų politikos siulų tinklus tiesti. Čia «Viltis» principas toks: daryk kokias nori kombinacijas, byl' tik savo tikslą pasiektum: čia balelę perbrisk, o čia sausumėlę aplenk; jei reikia—kalną paglostyk, o prisiėjo—nekalną nupėšk, bet tik vieną atmink: tat daryk vardan savo tikslo. O tikslas toks: kunigai—piemenys prišakj, o paskui juos seka visas Lietuvos gyventojų burys laimėj ir nelaimėj. Tikslas—klerikalų jojama, tamsi, prietaringa ateities Lietuva, kurios negązdintų jokie raudoni pavojai, jokios raudonos socializmo šmėklos.

«Viltyj» labai gabiai ir jautriai atitiktą paimti reikalingas dozas, sutaisant Lietuvai dvasiškąj peną. «Viltis» niekur neįsišoks, bet visuomet, kaip miklus ekvilibristas, pereis lyną į šian ir ten nuo galo lig galo: reikalinga tik daryti tam tikrus «pas» (žingsnius)—žingsnį civilizuotos tolerancijos prie tikrai demokratiškų idėjų, pora žingsnių savo nuosavio «demokratizmo» (žinoma, katalikiškai—savotiško) netingėti kiek apie Lietuvos—tėvynės—tautos gerovę paukčiot, ir, pagaliaus, kas svarbiausia, kaip civilizuotai katalikei, laikraščio špaltose nosį kamšiot—nė perdaug, nė permažai. Ką jau, panie, padarysi! Toks š andien oras. Čia revoliucija, čia «Gadynės», «Skardai», «Žvirijos», «Ukininkai», «Vilniaus Žinios», maža kas! O tie žmonės ir velnius gauda... Atsargiai reikia... Tiesa, to socializmo, kaip socializmo, bet demokratizmo idėjų, tikrai, nemaža mūs «tėvynėj» pasėta, nes demokratizmą skleidė ir socialdemokratai, ir demokratai, ir, pagaliaus, patsai revoliucijos judėjimas statė visų—pirma politiškai—demokratiškus klausimus risti. Taigi, norint dabar ką «Vilčiai» veikti, prisieina jai būti «demokratom ponėvolie», nors «š pažiuos», o nesiskaityti su plačiąja demokratizmo sriove, kuri teka Lietuvoj, stačiai būtų klaidą daryti. Už kiek pasklido Lietuvoj demokratizmo dvasios, už tiek Lietuvos visuomenė liko kritiškai mananti ir ne be teip jau kietai suspausta kunigijos bei tikybos pančiais, bet šieje pančiai vis tik dar galutinai nenukrito. Ir «Vilčiai», kaipo demokrati—katalikei, čia neperdaug jau reikia but katalikiškai, nes, kas čia būtų perdaug, gal būtų ir nesveika,—gal muštų siekiamąj tikslą, o tikslas platus, didelis: paimti į savo klerikalishkasias rankas Lietuvos visuomenę iš visų pusių. Todėl «Viltis» virsta čia į politiką, kursai stengias užsmaugti visai Lietuvai kepurę ant nosies. Taigi, panie, negražu jau būtų, bet ką čia darysi?

Bet gal be politikos «Viltis» ir galėtų apsieit? Kam jau reiktų «Vilčiai» v štas gaudyt su Lietuvos visuomenė? Juk, rodos, «Viltis» teip neapsirikdama užčiuopa tą pačią dominuojančią Lietuvos psichologijos vietą, kad būtų galima «Vardan Dievo Tėvo»... tarti balsiau, kad būtų galima be jokių plonų politikų reikalus su savo skaitytojais turėti?

Dalykas tame, vienok, jog «Viltis» nelabai tiki tai dir-

vai, kurioje ji savo sėklą sėja. Tiesa, didesnė Lietuvos visuomenės dalis su savo psichologija kaip tik tokia, kaip dabartinė «Viltis», bet tarp visuomenės ir «Vilties» dvasios tik tasai skirtumas, jog visuomenės dvasia plėtojos ir da plėtosies ateityj, o «Vilties» dvasia, kaip praesityj buvo klerikalishka, teip klerikalishka pasiliks ir ateityj. Čia «Vilčiai» ir yra svarbu prisitaikius prie dabartinės visuomenės dvasios su plonos politikos pagelba. Šiąją dvasią sulaukyt, idant jinai nebesiplėtotų ir nebesiliuosuotų iš—po klerikalų globos, o liktų amžina aklai—prietaringa kunigijos vergė.

Heine tarė: dailoje paviišius visa, turinys—niekis. Kaip tik ir yra teip. Mūs dievo tarnai dailą pripildė tuom, apie Heine tur but nō nemanė, kad dailai tat būtų galima paimti už siuzetą,—butent politiką su taja visuomene, kurioje veikiama, kurią šviečiama, vardan kurios labo tiek popierio prirašoma...

Kad Vilniaus «Viltis» ne tikroji Viltis, bet kad «Viltis» ne vien tiktai ką ir «civilizuotoji davatka»—aiškiai matyt, nes «Vilties» darbai toli šaukia nuo paprastos, kad ir civilizuotos, davatkos darbų. Nė daugiau, nė mažiau: iš po «Vilties» špaltų plevėsuoja nepaslepτος jezuito suknišos padelkos, to jezuito, kursai apsiēmė varyti tą barą, kurio negali imti «Šaltinio» Ko. agentai; bet kaip šiųjų, teip ir «Vilties» tikslas vienas ir tas pats: su dievo pagelba rupinties prasčiokėlių grove, jų dušias ganyti, saugot juos nuo «blogų įtekmių» etc... O tos meilės tarp «Vilties» ir «Šaltinio» teip didelės ir karštos buta, kad laikas nuo laiko nenoroms puola vienas kitam į glėbį...

Stačiai reikėtų kunigijai «Viltyje» tarti: mums reikalinga įsįzaboti ir įsivodelėti Lietuvą,—butų truputį negražu, girdžias tame koks—tai dissonansas. Bet iš to visai kas kita išeina, jei garsinies geru patrijotu, pirmieviu—demokratu, Lietuvos tikruoju sunum, jei gražiai apie mūs krašto kultūros kėlimą kalbi, keli pirklybą, pramoniją, jei rupinies, kəd ir projektais, mokslaeivių šelpimu ir t.t. ir t.t. tuomet mus skaitys ir kiek «atšalusieji», ir šiaip jau inteligentija kokį kartą į mūs tinklus įspainios, o gale—šviečia trokštamasis idejals—kunigijos įtekmė Lietuvoj: Lietuva ir įzabota, ir įvodelėta, ir, priegtam, gražiai, ramiai, be trukšmo, be nieko, lyg tat jau būtų lietuvių įgimta ir su motinos pienu įžįsta...

22-VI-09.

J. Š.

DARBININKO KRONIKA.

Ispanijoj liepos 11 d. anglių kasykloje atsitiko didelė nelaimė. apie 700 darbininkų tapo palaidota po žeme, atsitikus gazų ekszizai. Išimta 30 žmonių negyvų, 12 mirstančių ir 45 sužeisti. Manoma, kad 662 anglekasiai da yra užspėsti kasykloje. Viriausias šaftas mat užgriuvęs, tai negal greitai prieit išgelbėti.

«Lietuvos Žinios» praneša apie lietuvių studentų (apie 25 žmonių Dorpatiečių, Maskviečių ir Peterburgiečių) pasikalbėjimą, kur tarp kitko sumanyta ir nutarta įsteigti laikraštį, kurs užsiimtų moksleivių reikalais, nēsa šiaip nė vienas dabartinis laikraštis negalis tų reikalų aprupinti. Bet dėl stokos... pinigų, nutarta kreiptis į «Liet. Ūkininką», kuriame jau yra panašus skyrius («Mokykla»), kame apžiūrima moksleivių reikalai. Tą studentų skyrių turėtų, esą, patįs studentai redaguoti.

KĄ RAŠO LIE

«Lietuvos Žinios» visada moka pasitikti referendumą, kurį papildomas organiza... —kai kuriose viešp... o mųsų pažanges... Čia «Kat.» pastro... kurio... kad moters nebūtų... abstrakciojant su... virtis sau valgi, «... Už tai ner

... kad tati rašo m... kaip... galejo priimt ut... («K.» 28)

... kaip «Katalikasi... jk ji daro ne vienoj ski... praleidžia keletą sava... kaip pirmą pasakė. T... pavyzdžiai—p... iš «Kov... nelavo pranešta, ... kur nurodo... yra Bekampis, gy... ypotos užkabin... pirmiaš nė nemitėj

Pensylvanijos vyriausybės namo (kapitulos) grafteriai antrą kart pasmerkė. Aukštesnysis teismas (superior court), į kurį buvo jų apeliuota, patvirtino pirmąjį nuosprendį, nežiūrint net to, kad du kaltininkai—buvęs valstybės išdininkas Mathues ir kontraktorius (kurs apsiėmė pastatyti tą namą)—jau yra pasiliuosavę nuo žemiško teismo, abudu mirė kalėjime, padavę apeliaciją. Liko tik du buvusieji valdininkai, Shumaker ir Snyder, kurių du dabar apeliuoja į aukščiausiąjį teismą, nenorėdami but kalėti me prie sunkių darbų. Jie visi buvo susitarę (padarę konspiraciją) apsukt valstiją ir nusuko keletą milijonų dolerių. Da liko vyriausias valstybės architektorius Huston, kurį, rodos, skyriums teismas ims į darbą.

Liepos 16 d. Philadelphijoj išnaujo perbudavojamas 5-kių gyvenimų namas ant kampo Market ir 11- gatvės sugriuvo ir griudamas užmušė 6 darbininkus, o sužeidė 24.

London, kaip buvo minėta, sufragistės pakėlė ranką prieš policiją [geriaus—jos viršininko skrybėlę, kurią nuėmė nuo jo galvos]. Jų vadovę Miss Parkhurst teismas už tai nusprendė, kad užsimokęs 25 dol. buvęs, arba eity į kalėjimą mėnesį atsedėti. Ji eina į kalėjimą. Ji ir kitos nubaustosios ketina kalėjime badauti...

Liepos 5 d. parėjo pilnos žinios apie žuvusius, užsidedus japonų laivui Nihonkai—Maru birželio 14 d., Japonijoje. Sudegė arba prigerė išviso 149 žmonės—vyrai ir moters. Tarp jų buvo 133 žuklijai—darbininkai.

Pabaigoj birželio New Yorke areštuota užmušėjas Bersin. Pasirodo, kad jis yra socialdemokratų išgama: buvęs girių brolių skykiu su Purenu, o paskui pasidavęs caro valdžiai ir čia buvęs geriausiai išdaviku Pureno, kuris vienok paleistas ir neišsiųstas į Rusiją iš Amerikos. Bersin areštuotas už kokią [politišką?] užmušėjystę.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI.

«Katalikas» visada moka pats sau prieštarauti: kad SLA ir TMD panaikino referendumą, tai jis sako, kad be referendumo «gali but papildamos organizacijose visokios šelmystės. Juk šiandien, sako,—kai—kuriose viešpatystėse už tą principą liejama žmonių kraujas, o mūsų pažangesnės organizacijos tą dalyką kojom sutrempia». Čia «Kat.» pasirodo pirmėviu, bet kiek aukščiau ar šiai niekina sufragistes, kurios už tą patį principą kovoja, reikalaujamos, kad moters nebūtų atstumtos nuo balsavimo teisių. Mat moterims «besivalkiojant» su politikos reikalais, reikėsia vyrams (nabagams!) virtis sau valgi, «bovyti vaikus, skalbti skalbinius ir mazgoti sudynus». Už tai nereikią duot moterims politiškių teisių.

Sakytum, kad tatai rašo mūsų madingasis anarchistas, p. Laukis. Bet lygiai taip pat (kaip Laukis) sako kardinolas Gibbons, tai «Katalikas» galėjo priimt nuomonę savo piemenio greičiau, negu to anarchisto. («K.» 28)

Panašiai kaip «Katalikas» moka savy priešiauti ir «Vienybė Liet.», tik ji daro ne vienoj skiltyj (kaip «Kat.»), bet kiek toliau, o kartais praleidžia keletą savaičių, kad galėtų «absolutiškai» nupeikti tą, ką pirma pasakė. Tas jai sekasi rašant apie «Kovą» ir LSS santikius Pavyzdžiui—porą mėnesių atgal rašė, kad tik vardą V.K. nario išmetus iš «Kovos» jau busią «siulas» caro šnipams, nois vardo nebuvo pranešta, o 22-am num. patalpino įžanginį Menkučio straipsnį, kur nurodoma stačiai, kad tas išmestas iš «Kovos» vardas yra Bekampis, gyvenęs Minersvillėj ir t.t. Bet tiek to, čia daugiau ypato užkabinamos, negu Sąjunga arba jos organas. Dėlto pirmiau nū neminėjome; bet praėjus apie pusantro mė-

nesio ir nesulaukiant atsakymo, jau mūsų «Vienybė» (N28) kimba prie LSS ir «Kovos». Pasidžiaugia 4-rių kuopų nutarimu apie «vagystę», ir stačiai galutinai nusprendžia, kad S-goj įvyko «balsų vagystė», «korupcija», o «Kovos» redaktorius jam pritariaš (!). Girėdi aišku, kad jų bendradarbis nesuklydęs, kad S-goj yra dvi frakcijos: «pirmėvių socialistų» ir «atgaleivių socialistų»... Pastariejie tai esą tie, ką pritaria «korupcijai», taigi ir redaktorius, kurį «nežinia kodėl da laiko Sąjunga» (senesni «V. L.» red. žodžiai), matyt, ir ji «atgaleiviška». «V. L.» po susivažiavimui negandaudama rašė, kad Bagočius liko išteisintas, kuomet tautiečių seimas jį visai pasmerkė; tokio atsitikimų priešingumo ji negalinti suprasti, lauksianti ateities, kuri parodys viską. Dabar turbūt jau sulaukė tos «ateities», nes šiame (28) num. atsako kokiam J. Žvingilui, kad apie Bagočių, «tą socializmo didvyri», «V.L.» skaitytojai seniai žiną, tai nėsą reikalo atkartot. Bet... «naujiena gal tai būtų skaitytojams «Kovos», kuri anuos dalykėlius tyčia dengė. Jei norite pasiysime «Kovai» (toki pasiūlymai ne pirmiena). — Ir tai rašo «bepartyviško» laikraščio redaktorius, laikraščio, kuris sakosi netik nėsą priešū lietuvių darbininkų organizacijos, bet da jų remėjas! Itikėtume tam, kad tų faktų patis neparodytų: kaip tik ykla koki vaidai S-goj, tai V-bėj tuojaus rasī aliejaus. O dabar jau faktiškai, nors neoficiališkai, apsiskelbė tas laikraštis «Pirmėvių Socialistų Frakcijos» organu. Laimingo pasisekimo!

«Lietuvos Žinių» N3 įžanginiame straipsnyje «Tarkimės» matyt drąsa ir pasitikėjimas pirmėviškoms spėkomis, kurios buvo apmirę, o dabar pradeda busti:

„Skaudūs reakcijos smūgiai, kurie vienas paskui kitą puola ant mūsų visuomenės, ypač atsiliepia ant jaunutės demokratijos. Draugijų uždarymas, dagi jos narių išblaškymas, areštai, laikraščių («Žarijos», «Vilniaus Žinių») puolimas ir t.t. susispietusios radikalinės šviesuomenės ciliomsna ivedė didelę dezorganizaciją. Ji pasijuto lyg nustumta į šalį. Buvo prispirta tylėdama žiūrėti į šeiminkavimą visuomenės gyvenime visokių laipsnių klerikalų, tautiškių «Vilties» realų» tylėjimu pagarbintų toliau valyti Lietuvą nuo neišrautų dar revolucijos likučių ir... lyg ir sau, bet ištikrųjų «Vilties» kvėpėjams skinti taką prie «tautos širdies»... Daugelį mūsų apėmė apatija.

...Bet jau, rodos, praėina nusiminimas. Tie, kurie buvo lyg prislėgti, užhipnotizuoti reakcijos šmėkla, pradeda atbusti. Josios grėšiamas demokratijai pavojus, didelis ir visiems suprantamas, lyg kursto karštesniusius su ja susiremti, drąsiai užstoti pirmėviybės reikalus.

...Žmonės dar nebusimano, kas ir kaip daryti, dar «kalbasi apie reikalėlius», gyvesnių klausimų tarsi nematydami, bet jau kalbasi, jau jieško kits kito, jau *nebegali tylėti*.

Vienur—kitur jau kyla įvairūs viešojo darbo sumanymai. Eina kalbos apie sumanytuosius laikraščius. Rasit neužilgo ir apie kokias naujas draugijas išgirsim. Prasideda ginčai dėl atstovų taktikos dūmoje. Svarstoma, kokie darbai gali krūvon suspiesti įvairias mūsų demokratijos sroves.

Apie visa tai dar tebekalbama daugiausia privatiškai, mažuose būreliuose. Bet jau laikas, rados, užsiimti ir viešu visų svarbių demokratijai klausimų svarstymu. Tik drąsiau, tik gyviau!»

4-am num. «L. Žinios» da drąsiau pasisako: „Ne vien ginties mums beprisiėcis, bet rasit dažniau—patiems atakuoti”. Neapsiimdama tuo tarpu spręsti, „kas būtų reikalingiasia tuojaus apsvaščius”, redakcija nurodo šviesuoliams prideramą darbą: „įsigiliniamas jau nebe j senųjų laikų, bet į dabartinės gadynės visuomenės gyvenimą ir įvykusias jame permainas, nuodugnus kultūros ir politikos judėjimo perkratymas, rasit ne tiek savo visuomeaiškai—politiskųjų programų, kiek taktikų ir tarktikėlių peržiūrėjimas. — Ir mes matom, jog dagi tokie apšauktieji kairiaisiais konserva-

toriais veikėjai, kaip Rusų socijademokratai, pastaruoju metu ypač užsiėmę yra tuo darbu, nekalbant jau apie kitus. Taigi laikas būtų ir mums rimtai apie tai pagalvoti".

ŽODIS Į VISUOMENĘ.

Broliai ir sesers!

Sunku, bet svarbų darbą paėmė veikti Waterbury'o lietuvių „Šviesos“ draugija ir daug turės panešti triuso ir iškaščių, idant surengti jau minėtą rankdarbių parodą. Bet čion ne vienos drugystės darbas, čion visuomenės darbas. Taigi ir prašome visuomenės stoti mums į pagalbą mūsų užmnyne. Gauame laiškus, kad nesutinka mokėti pasiuntimo lėšas, nesutinka apmokėti vietos svetainė, bet nepaklausė, nepagalvojo, kur mes gausime tiek pinigų, idant apmokėti išlaidas prirėngimui parodos ir da mokėti persiuntimo kaštus?

Prie tam, mes tikimės nuo parodos sutaupinti koki grašį į mokslainės fondą. Mes ilgai apie tą dalyką galvojome, bet nėra kitokio kelio, kaip tik prašyti Amerikos lietuviškos visuomenės stoti mums į pagalbą tame dalyke.

Labai būtų geistina, kad būtų galima paskirti aukštesnes sumas dovanoms už geriau padirbtus daiktus ir tuomi patraukti prie dalyvavimo gabesnius artistus. Čia galėtų mums pagelbėti gero velijaučios draugystės ar pavienės ypotos, skirdamos po keletą dol. kaipo dovaną kokios nors nors rūšies geriausiai išdirbtiems rakandams. Teipgi draugijos galėtų pagelbėti vietiniams neturtingiems mokslaeiviams persiųsti daiktus parodon, apmokant lėšas persiuntimo. Teip gi kreipiamės prie Amerikos visuomenės, ypatingai li teratų suteikti savo nuomonę kaslink įsteigimo ant parodos literatūros skyriaus. Paaškinimus ir savo nuomonės galite duoti per laikraštį arba per laiškus, o mes busime už tai didžiai dėkingi.

Jau buvo minėta, kad paroda tęsis nuo 6 iki 11 rugsėjo (September) šių metų, todėl būtų geistina, kad daiktai paskirti parodai būtų atsiųsti arba nors perstatyti parodos rengimo komitetui ne vėliau, kaip iki 1 d. rugsėjo, idant būtų galima iki parodai su spėti atspausdinti katalogus įstatytų daiktų.

Išlygos „Šviesos“ Rengiamos Parodos.

Daiktai paskirti parodon, bus padalinti į tris skyrius, sekančiai:

I. a) Išstatytojas stato daiktą parodon, paaukaudamas jį draugystei su pardavimo teisėmis.

b) Išstatytojas išstato parodon paaukaudamas draugystei su išlyga, kad negali būti daiktas parduotas, bet kaipo auka turi pasilikti atminimui draugijos glaboje.

II. a) Išstatytojas išstato parodon apkainavęs daiktą ir atsiradus pirkėjui, daiktas gali būti parduotas.

b) Nuo parduoto daikto nuošimtis turi pasilikti draugystei, nuo 10% iki 50%, pagal nusprendimą komiteto.

III. a) Išstatytojas pasilieka visas teises ant savo daiktų: parduoti ar atsiamti.

b) Išstatytojas turi apmokėti vietą svetainėn nuo 10 c. ir daugiau už vakarą, pagal didumą daikto ir susitaikymą su parodos rengimo komitetu.

Abelmos Išlygos.

Visi išstatyti rankdirbiai naudojami tiesomis gavimo dovanų (prize).

2. Siuntimo ir atsiamimo kaštus turi apmokėti daiktų išstatytojas.

3. Draugystė atsako už sugadintus ir prapnuoliusius daiktus.

4. Draugystė apdrandžia nuo ugnies visus parodon pristatytus daiktus.

Per parodą nupirkti daiktai negali būti išnešti, kol nepaibaigs paroda.

PASARGA. Teip, kad paroda bus su paaškinimais išstatytų daiktų, tai išstatytojus maloniai meldžiame suteikti paaškinimus savo rankdarbių: kaip darytas, kur, kada, kaip ir kada vartojamas ir t. t.

Parodos rengimo komitetas.

A. Valroden,

J. Zenkelnas,

Ed. Kriščiūnas.

Su visokiais reikalais kreipkitės pas:

M. Brazauskas,

883½ Bank str.,

Waterbury, Conu.

Korespondencijos.

Hazleton, Pa. Čionai dabartiniu laiku neišpasakytas skurdas viešpatauja. Beveik pusė anglekasyklų štovi, o kuriose ir dirba, tai tik po 2-3 dienas. Darbininkai vaikščioja nusiminę nežinodami ką daryti.

Jaunesnieji lietuviai beveik visi išvažinėjo į aplinkinius miestelius, kur da šiek-tiek geriau dirbama ir, abelnai imant, gyvenimo sąlygos geresnės. Liko, gali sakyti, tik sukumpę seneliai. Tiejie da laukia «gerovės» ir «susimylėjimo» nuo... su dievo protu gyvenančio Tefo.

Tokioms sąlygoms esant, nedyvai, kad ir organizatyviškai darbas nusilpės. Vietinė L.S.S. 80 ta kuopa vos gyvuoja, nes jau nėra ganėtinai spėkų ją palaikyti.

Nors ir toks slogutis čia viešpatauja, tečiaus likusieji vietiniai lietuviai socijalistai visgi tai šiuo, tai tuo kruta. Štai, liepos 6 d. susirinkus į vestuves Adolfo Bartusevičiaus (narys L.S.S.) su Ona Daukšute, svčiams besilinksminant, tuojuos viens iš draugų užmanė parinkti kiek aukų «Kovos» fondan. Jaunavedžiams ir draugams pritarus, tapo suriukta \$4.71, kuriuos pasiunčiame «K.» administracijai.

J. Stasiulevičius.

DuBois, Pa. Darbai čionai ne visai blogai eina, dirba beveik visas dienas, ale pribuvusiems sunku darbą gauti. Lietuvių čionai yra apie 200 familijų. Yra 115 kuopa L.S.S.A., bet labai silpnai stovi, beveik tik ką laikosi, nes seneniai susitvėrusi, tai dėlto sunku jai užsilaikyt prigulinčiai; butų labai reikalingas čionai kalbėtojas, bet kad jo nėra, tai ką gi daryt. Brangūs kalbėtojai, jeigu kurių mes reikalaušime, tai meldžiam neatsakyti ir atsilankyti ir pastiprint mūsų lingojančią kuopelę... L.S.S. parengė balių 5 liepos, bet mažą pelną turėjo. Tai per susiklaidinimą vieno draugo. Žinoma, kaip 5 dieną liepos niekur nedirbo, tai buvo nutarta balius atidaryti 2 val. po pietų. Vienas draugas apsiėmė pasirupint muzikantus, bet jis neliepė jiems ateiti 2 valandą, bet tik 6 valandą vakare. Pertai nepasisėkė... Kuopelės kasierius teipgi užmišta savo priedermes: nenori į mingus at-

silankyti. Daud tokių negerumų susideda ir organizacija yra. Reikia pildyt savo priedermes, jei norime kad kuopa būtų.

J. Petrauskas.

Springfield, Ill. Nelaimingi darbininkai: kas juos nenor, tas neskriaudžia. Po didžiosios Rusijos revoliucijos paklido po Ameriką visoki šaldros, «socialistais» pasivadinę. Štai į mūsų miestą atsilankė koksai Pranas Paršaitis (Siulelis); iš karto mūsų mislinom, kad tai žmogus geras, darbininkas. Ir pats žadėjo šį-tą veikti žmonijos labui. Tolei su visais draugavo, kolei prisiskolino iš draugų pinigų ant savo gerklės. Dabar slepiasi nuo tų geradarių ir nenori susitikti; tarpais da išjuokia tuos, ką desėtkais dolerių sušelpė ištroškusių gerklę. Na, ir kada mūsų apsilavysime nuo tų negeistinių gaivalų, kurie teip tankiai tarpe mūsų atsiranda. Geras atsakymas, kad nereikia duoti arba skolinti, kurio nepažįsti. Ištikro, kas gali suprast žmogaus vertę, kelis kartus jį pamatęs? Minėtas Siulelis išrodė pavargusių ubagėliu, plaukais apžėlęs, lakmonuotas, čeverykai pusiau be padų, ir kas gali sakyti, kad tas žmogus nevertas susimylėjimo? Girdėt, tas minėtas P.S. ir kitur nemandriau pasielgęs. Žada iš mūsų miesto išvažiuoti kitur, kur da nebuves; jau pas mus negauna skolinti pinigų, krautuvninkai neduoda ant bargo, minta bet kaip, nors giriiasi nepratęs bile kokį valgį valgyti. Mat ir «ponams» visaij prisieina.

Viens iš Paskolinusiųjų.

Bet gerai patirkit, ar ištikrųjų yra tas pats Paršaitis-Siulelis, o gal tik jo vardu pasivadinęs kas kitas. Patyrę vėla praneškite.

R e d .

Westville, Ill. Darbai pas mus anglių kasyklose visai prastai eina. 2 kasyklos Dering Coal Co. visai sustojo, daug darbininkų liko be darbo, kai kurie jau ir maisto neteko; kitos kasyklos dar dirba, ale per daugumą darbininkų negalima darbo gauti. Daugelis išvažinėjo kitur darbo įieškoti, bet kaip girdėti ir visur prastai dirba. Birželio 29 d. čia buvo anglių soc. prakalbos; kalbėtojas buvo iš Oklahomos J. C. Greffitto. Bet nė vienas anglas neatsilankė ant tų prakalbų, tik buvo apie 10 lietuvių. Kalbėtojas aiškino apie socializmą ir liepė visiems votuoti už socialistų partiją. Čia yra ir L.S.S. 26 kuopa, bet iš priežasties bedarbės silpnai laikosi; kuai kurie draugai išvažinėjo, liko vos 6-7, susirinkimus laiko 2 syk per mėnesį 2-ą ir paskutinį nedėdienį, 2-ą valandą po pietų A. Jesaičio salėj. Draugai, laikykimės mūsų likusieji, kad nesugriūtų mūsų kuopelė. Lankykimės visi į susirinkimus, nepraleiskim teip brangaus laiko.

Neturis Darbo.

Racine, Wis. Liepos 11 d. L.S.S. 124 kuopa parengė prakalbas. Kalbėjo draugas F. Dručas iš Milwaukee apie netikusį šios gadyinės surėdymą, ragino prie vienijimosi į darbininkų partijas, per ką panaikins vargą, o vietoj jojo įvyks laisvė.

Potam kalbėjo drg. Bogvilla iš Kenosha, kad lietuviai

nepalikų užpakalyj kitų tautų, bet žengtų progreso keliu pirmyn.

Žmonių susirinko apie 30 ypatų. Aukų surinkta \$2.30 vietinės kuopos reikalams.

Jonas Žilinskis.

Chicago, Ill. Miesto dalyj «North Side» kriaučių darbais eina pusėtinai, nors uždarbis nepergeriausias. Kaip darbdaviai nori teip daro. Ateina vasara, biskį kainas pakelia, žiemą numuša. Kaip katinus su pusle teip ir bovina!...

Čion buvo atvykęs extra-svečias, kaip kuriems draugams persitastė šas daug veikęs Rusijos revoliucijoj 1905-6 metais. Atvykęs į laisvą šalį, buvęs apsigyvenęs Minersvillej, Pa. Teipgi darbavėsis prigulėdamas prie 15-tos kuopos L.S.S.

Kadangi tenais jį buk kas įskundęs Rusijos šnipams, kad jis šas revoliucionierius, tai jis bijodamas, kad nepatektų į jų nagus, išvažiavęs iš ten. 9 mėn. kaip jau bijąs kame apsigyventi. Čia ir gi pagyveno porą savaičių ir prasišalino. Dabar, girdėti, gyvena West Side. Matyti, geras paukštelis. Ypač Chicagos kuopoms L.S.S. reiktų atkreipti atydą, nes toks asmuo gali buti pavojingas.

Čion gyvuoja M.P.R. (ar Mokslaeivių Paskolės Ratelio? Rėd.) kuopa, sąnarių turi 12. Nors ir mažas skaitlius, bet visgi reikia pasidžiaugti, kad mūsų žengiam progreso keliu.

81 kp. L.S.S. po sunkaus žiemos darbo, kuriuo daug atsižymėjo tarp North Side lietuvių, dabar karščiams užėjus ilsi. Bet atėjus žiemai ir vėl žada stoti prie darbo. Reikia tikėtis, kad šią žiemą dar energiščiau darbuosis, nes bus daugiau inteligentiškų spēkų.

Jul. Mic-vyčius.

IŠ LIETUVOS

Klerikališkoji «Viltis» patalpino korespondenciją iš Vilkaviškio (Suvalkų gub.), iš kurios matyt, kad kunigai visgi tveria «Darbininkų Krikščionių Draugiją», apie kurią plačiau esame rašę «Kovoje». «Vilties» korespondentas prašo Dievo, kad tai greičiau įvyktų—matyt, kunigėliai daug tikisi naudoti savo viešpatavimui ant visuomenės. Jis rašo:

Sekmadienį, birželio 29 ir 27 d. (n. kal.), gerbiamasai vietinis kunigas Sekevičius pradėjo steigti «Darbininkų Krikščionių Draugijos» skyrių. Pirmučiausia birželio 20 d. buvo sukviets «Žiburio» skyriaus susirinkimą, per kurį pasakė kalbą, plačiai išrodydamas minėtosios draugijos naudingumą, ir ragino vaikus ir mergaites, kad kalbintųsi viens kitus mokyties, tai—sakė—pasirupįsiai atidaryti šventadienius ir vakarinius kursus.

Birželio 27 d. pasikvietė iš Marijampolės A. Staugaitį. Abudu plačiai išrodinėjo, kaip esanti naudinga darbininkams draugija. Susirinkusieji klausytojai ėmė kalbėti, kad reikia rašyties į tokią draugiją—ir įsirašė keletas žmonių. Kai atsiras reikalingas skaičius, tai bus išsiųsta prašymas į gubernatorių, kad leistų įsteigti skyrių: tuomet bus galima pasidaruoti katalikų darbininkų dirvoje. Dieve padėk, kad viskas įvyktų greičiau.

Vilnius. Birželio 14 d., 7 val. ryto, Lukiškių kalėjimo kalinių prižiūrėtojas Novolinskis ėjo kameron, kurioje buvo uždaryta keturi pasmerkti katargon kaliniai. Nespėjo jis praverti kameros durų, kaip buvusieji kameroje kaliniai nudurė jį peiliu (kinzalu) ir įsitraukė kameron. Kalinių rankosna pateko raktai nuo kamerų, kuriose sėdėjo dar 7 jų draugai. Užmušę koridoriuje du kalinių prižiūrėtoju, Borusevičių ir Bičiuną, jie išleido iš kamerų anuos septynis savo draugus ir visi bandė pabėgti iš kalėjimo. Bėgdami užmušė kalinių prižiūrėtoją Suchotskį. Subėgę kalinių prižiūrėtojai užmušė kalėjimo kieme šešis kalinius. Kiti gi penki sušpėjo perlpti per tvorą ir leidosi bėgti. 2 jame Žemojo Naugarado skersgatvyje vienas pabėgėlių liko užmuštas, kitigi keturi leidosi bėgti Nerio linkon, kur užstojo jiems kelią miestasargis Vrubleviskis, bet jie nudurė jį kinzalais ir bėgo tolyn. Toliau kelią jiems užstojo miestasargis Antonevičius, kuris vieną pabėgėlių sužeidė kardu, kitas gi pabėgėlis liko nušautas ant Jurgio prospekto. Du likusieji nubėgo Zakreto pusėn, kur, vienas ir pasislėpė Zakreto miške, kitas gi, bandęs perplaukti Nerį, nušautas ir ištrauktas iš upės negyvas.

(«Liet. Ž.»).

SKAITLINIU LAUKAS.

Am. Civiliškoji karė — Jaunuomenės karė.

Didelė dauguma kareivių dalyvavusiųj Amerikos civiliškoje karėje (savitarpinė arba naminė karė, kilusi dėl verguvės), kaip paduoda «Philadelphia Inquirer», buvo tai vaikinai tarp 16-21 metų amžiaus. Šimet suėjo 48 metai nuo tos karės pradžios ir 44 nuo pabaigos (1865 m.). Toje «jaunų žmonių karėje», pagal oficialiąšką sąskaitą, dalyvavo sekančio amžiaus vaikinai:

10 metų ir jaunesnių	25 ypatos
12 metų ir jaunesnių	225 ypatos
14 metų ir jaunesnių	1,523 ypatos
16 metų ir jaunesnių	844,801 ypata
18 metų ir jaunesnių	1,151,438 ypatos
21 metų ir jaunesnių	2,159,798 ypatos
22 metų ir senesnių	618,516 ypatų

Šitose skaitlinėse įdėta ir tie, ką buvo verbuoti, valdžios patraukti tarnystėn, o jų buvo beveik 2,000,000, bet tą karę, anot minėto laikraščio, galima lengvai pavadint «vaikiščių karė» («boy's war»), nes gana mažas nuošimtis turėjo 22 metus amžiaus ir daugiau, ir tie pats, bent jų didelė dauguma, buvo įtraukti i kareivių skaičių pirmiau, kada tiek metų neturėjo. 1863 metais, vydyryje karės laiko, buvę daugiausia 22 metų kareivių. Taigi jie dabar turi 68 metus amžiaus. Jų daug da gyvena ir kasmets gegužės 30 dieną apvaikščioja tos karės atminimą — «Decoration Day».

Krasos dežutė.

P. Mačijui. 1. Eiles patariu da nerašyt. Reikia pirma labai gerai kalbą ir rašybą pažinti, ne tik poetišką jausmą turėti. 2. Straipsnis perdaug sugrastas, reikėtų viską perrašyt, ne tik pertaisyt. Dėlto nepatilps. Gal patis dailiau perrašysit? 3. Į tokią klaidą neverta žiūrēt. Jei būtų po patilpusiu straipsniu toks parašas, tai reikėtų atitaisyt.

A. S. Raulinaičiui. Jack Londono raštus verčiant reikia puikiai pažint ir liet. kalbą. Negalime sunaudot.

A. L. Reikai «Ar ištikrųjų kad bedarbė» ir t. t. nepatilps.

Pratinkitės geriau rašyt; rašant neskubinkit, iki išsilavšite gerai.

Vincui & Paczerės. Patilps. Laiškas tilps kaipo laikraštinė korespondencija. Šiaip gal but negerai. Argi kitos ten paminėtos ypotos gyvena nepavojingoje vietoje?

Koval atsiųsti rankraščiai.

Vinco iš Paczerės—Pasišvaitimas; *Parcės iš Pažvelsio*—Kvaila kalba; *Barabošiaus*—Už vieną žodį; *M. Stakėno*—Linksmybės ateltis.

Iš Europos: *J. Šito-Kito*—Laiškai iš Europos.

L.S.S. Kuopu ir Draugu Atydai.

Jau jūs skaitėt nekartą administratoriaus pranešimus; pažvelgkit dar kartą į Bagociaus ir Stanelio pranešimą «Kovos» No.24 tam. Ten jūs pamatysite, kiek esate skolingi Sąjungai; pamatysite nors pavnišutiniai nupuolimą Sąjungos finansiškai; pamatysite, jog be jūsų atsiseimo turės Sąjunga daug nukentėti. Turės nukentėti todėl, kad buvo perdaug užsitikėta jūsų geriams norms, jūsų ištikimumui. Literatūra išduota jums be pinigų, sąnarių mokestis užvilktos—nesumokėtos, organas dykai siunčiamas. Laukimas nuo jūs sumokėjimo Sąjungą dar į didesnes skolas ir iškęščius stumė.

Atminkit, draugai, jog per praeitus 3-jus metus užlaikėt «Kovą» beveik tik aukomis, teip vadinamu «Kovos Fondu». Bet nusibodus ir atgrisus aukas dėt, sumanyta pradėt «biznį»: spaudint knygeles, su vilčia pakelt Sąjungos sąnarius susipratime, ir turėt daugiau pelno «Kovos fonde»; norima buvo, kad pelnas nuo parduodamų knygučių užstotų aukų rinkimą. Berods, pasisekė atspauzdint keletą brošūrėlių draugų suskolintais pinigais, bet kuopoms, agentams ir draugams didziama tų brošiurėlių išsiuntinėta be pinigų, kurie ar tai sunkių laikų prispirti, ar tai prigavingu budu, atsisteist nenori, ir todėl pagėidaujamą pelną (nuošimtį) nenėša Sąjungai ir sąjungiečius, nuo aukų da neišvadavo,—nepalivuosavo.

Pranešaujama buvo, jog Sąjunga turta jau tukstančiais skaito; tuomi draugai iš džiaugsmo jau visai rankas nuleido, agitacija dar daugiau apsilpo. «Kam darbuotis, kad jau bagoti!» daugelis panašiai išsireiškė, ir tuomi Sąjungos reikalai visai į šalį atidėti, o per tai ir jos izdas nustumo žemiaus dugno.

Draugai! ne yra turtas tos brošiurėlės, kurios skolintais pinigais atspauostos; neyra turtas rakandai, kurie sklepe sukrauti; negalim vadint turtu nei tuos įrengimus tame name, jei už jų padarymą dar neužmokėta. Negalime vadint turtu, nė ta literatūra, kuri be pinigų imta ir be pinigų išduota. Bet mūsų turtas ir gyvybė Sąjungos, tai jūsų draugai pasišventimas ir energija; turtas ir izdas Sąjungos jūsų kišenėse. Todėl, draugai, visupimu atsisteiskit Sąjungai tie, kurie skolingi esate. Jūs apsiskelbėt agentais, platintojais literaturos, ir Sąjunga tikėjosi iš jūsų daug gero. Skolingieji už sąnaries duokles, nepavelykit išbraukt savo vardų iš Sąjungos knygu, nėsa labai daug užtėmijama, darbėčių ir gerų

...pavardė knygoje ja
...skolingi; kuriuo
...motina laidodama
...dangui.
Jūsų
NUO ADMIN
...kuopos, dėlei neži
...priešiuėn tik po 15
...impon ir draugai prisil
...sekretoriai rašo,
...išiminko vardo, ta
...Stanella, 1815 E.
...kuopos neti ite moke
...administracijos.
...sankie ir sąnarių kny
...reikalaujančioms k
...vplava.
...draugai jau turit užraš
...Soc.) arba «Rev
...nėnaiikt, bet pris
...turite progą r
...kvitiraišų iš
Už
III Rajono
...konferencija bus Rt
...421—5th
...delegatus. Re
...kuopas ir su
...išdirbti prakall
...daug kitų reikalų.
...išdirbkite
...10 valand
Organizai
AUKC
Aukos Kanki
...U. Hinkvien
...J. Narbutas
...K. Vainorius, K. Valv
...A. Maeko
...A. Dubson, E. I
...A. Esrolianc
...The (atlasu sinatino 18
...«Kasty»
...Virs
...atruai:
...Str. (C
...18
PHIL

draugų pravardės knygoje jau už kelis mėnesius, kiti net arti visą metų skolingi; kuriuos išbraukiant Sąjunga privalo verkt, kaip motina laidodama mylimą savo sunų. Tad atsi-teiskit, draugai.

Jūsų už administratorių *J. Grinius*.

NUO ADMINISTRATORIAUS.

Nekurios kuopos, dėlei nežinomų priežasčių, sąnarių mėnesi-nes mokestis prisiūčia tik po 15c. Tas yra negerai. Todėl geis tina, kad kuopos ir draugai prisilaikytų vienodumo ir visi mokėtų po 20c.

Tulų kuopų sekretoriai rašo, jog negali pinigų į centrą prisiūs-ti, nes nežino išdininko vardo, tad čia paduodu jo vardą.

A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Avenue.

Kurios kuopos neturite mokestinių blankų, tad pareikalauki-te iš «Kovos» administracijos.

Reikalaukite ir sąnarių knygelių, prekė dvi už 5c.

Kuopoms reikalaujančioms konstitucijos, pranešu, jog konsti-tucija dar negatava.

Kurie draugai jau turit užrašę bent vieną ar daugiau prenu-meratą «Moteris ir Soc.» arba «Rev. ir Darb. Dainoms», malonėkite pinigus pas save nelaikyt, bet prisiūskite tuo administracijai.

Kurie norite ir turite proga rinkt prenumeratą minėtiems vei-kalam; pareikalaukit kvitarijušų iš «Kovos» administracijos.

Už administratorių *J. Grinius*.

III Rajono Atydai.

III Rajono konferencija bus Rugsiučio 22 d., Lietuvių Daini-ninkų Kluibo svetainėje, 421—5th avenue, Homestead, Pa. Kuo-pos teiksītės atsiūsti delegatus. Reikia apsvarstyti šie dalykai: 1. Atgaivint pairusias kuopas ir sudrutint gyvuojančias. 2. Su-rasti kalbėtojus ir išdirbti prakalbų programą. 3. Rengimas prelekeijų ir daug kitų reikalų. Kuopos savo susirinkimuose apsvarstykite tą viską ir išdirbkite plianą, kaip lengviaus tą įvik-dint.

Konferencija prasidės 10 valandą iš ryto. Delegatai malonės nepasivėlinti!

Organizatorius: *L. Verbliugevičius*.

AUKOS.

Aukos Kankiniams:

ROCHESTER, N. Y. A. Rimkus, U. Rimkuvienė, J. K. Burokas, Biruta Rimkūtė—po 1.00. P. Bugailiškė, K. Šeneta—po 50c.; J. Narbutas, A. Višniauskas—po 30c.; A. Duoba, J. Anuškevičius, V. Bijunaitis, P. Anuškevičius, K. Valvoda, M. Abračiūskis, A. Gintariūtė. I. Žemaitė, O. Lukšaitė, K. Vingitis—po 25c.; A. Maskolūtė 20c.; P. Petrusis, A. Balašis, J. Žemaitis, B. Duoba—po 15c.; J. Voltas, A. Duobienė, E. Duobienė, A. Pavazis—po 10c. Smulkų 25c. Viso (gauta) 9.00
CHICAGO, ILL.: B. Šidickis 1.00; A. Eavoliauckas J. Kavoliauckas—po 50c.; J. Madasta-vičius 25c., Nežinia kas 4c. Viso (atėmus siuntimo lėšas) 2.22
RAYMOND, WASH per «Keleivį» 3.75

J. O. Širvydas, Izdininkas.
V. Černiauskas, Sekretorius.

L. S. S Centro Virši-ninkų antrašai:

Centrališkas Sekr.
P. PUSKUNIGIS
731 N. Paulina St. Chicago, Ill.

Izdininkas
A. M. STANELIS
1815 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.

Veik. Kom. Sekr.
P. NORKUS
25 Van-Buren St. Passaic, N. J.

Atydal 22^{ros} kuopos LSS.

Mėnesiniai susirinkimai kuopos bus laikomi kas pirmą nedėdienį kiek-vieną mėnesį, 2 val. po piet, p. Kabi-llo svetainėje, po No. 1120 So. Leavitt Str. Chicago, Ill.

Kuopos rašt. M. D. Činikas.

ATYDAI!

Visuose reikaluose susinešant su L.S.S. administracija adre-suokit šep:

«KOVOS» ADMINISTRACIJA,
1815 Moyamensing Ave.
PHILADELPHIA, PA.

Tik viena aptleka

visoj Philadelphiaj, kur galima susikalbėt lietuviškai ir apturėt teisingus vaistus. Di-džiausia krajava aptleka D. R. Pharmacy J. P. W. O. Z. K. kurioj darbuojas telpgi krajavas aptlektorius S. J. O. N. K. (lietuvis). Čia gausit visokių liekarstų. Rašit visada daktara.
2984 RICHMOND ST., PHILAD'A.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2566 A.

VISIEMS ŽINOMAS

DR. PHILIP ROVNO

423 PINE ST., PHILADELPHIA, P. A.

Prėmimo { Iki 10 iš ryto. Nuo 2 iki 3 P. M.
valandos: { Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

GEORGE BELAWSKIS 1216 S. 2nd St. Philadelphia. LIETUVIŠKAS SALIUNAS.

Lietuviški kve-penti cigara i, geriausia degti-nė McHenry, Treiner ir kitų. Linksma vieta, geras patarna-nas, grina lie-tuviška kalba.

P. S. Silvermano

Rusiškai
Turkiškai
PIRTIS

312 Carpenter St.
Philadelphia, Pa.

Prenumerata Rev. ir Darb. Dainoms

J. Lelionis, J. Velynskas, A. Bačiliunas, P. Jurėikonis, J. Dilbaltis, Y. Dilbaltis, J. Jo. kubėnas, J. Savickas—po 1 dol. Pirmo buvo \$19. Iš viso ————— \$27 00

NAUJAS KATALOGAS

kokio nebuvo lietuviškoj kalboj, bus kožnam prisiūstas ant pareikalavimo kuris prisiūs 10 c. markėms. Tame kataloge telpa aprašymai, apie Elek-triškų Krutančių paveikslų mašinas, magiškas lempas, štukas, visokių ga-tunkų knygas ir tt. Kas nusipirks naują juokingų dainų knygelę "Dai-nų Vainikėlis" kurios prekė 25 cent. tam prisiūsime katalogą dykai. Rei-kalaujame gerų agentų pardavinėji-mui mus tavorų po miestus ir mies-telius. Adresuokite:

GEO. A. PUPAUSKY & Co.,
1112 S. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

A. M. STANELIS Vienatinis Phila-delphihoj lietuvis

AGENTAS

Latvakerčių ir Pinigų Siun-timo į visas svieto dalis.
Išdirba daviernastis ir kitus dokumentus.
306 N. 13th St. Branch Offices:
1815 E. Moyamensing Ave.
PHILADELPHIA, PA.

ARGO

Gloss Starch

PALAIIDAS krakmolos pridulka pas štorininką, ir jūsų dra-bužiai lieka pilki arba geltoni.

Argo yra geriausias krakmolos visokiems drabužiams—šaltam ar karštam vandenij.

Pamegink baksuka Argo, :: :: tik 5c

NAUJAS IŠRADIMAS!

SU PAGELBA

Chemijos ir Naujaujų garsių išradėjų Mašinų Nukvarbuoju visokius drabužius neardant.

Kam jums vaikščiūt nudevėtose bei nušutusiose drapanose, jeigu už labai pigiai galite atnaujinti ir perkvarbuoti visai neardant siūlių, kad ir seniausias drapanas.

Mēs, nuolat besidauginant kostumeriam, įtaisėme naujausio išradimo dažomasias mašinas tam tikruose namuose pagal francūzišką metodą. Drabužius kvarbuojame kaip vyriškus, taip ir moteriškus, o teipgi ir visokius dyvonus, blanketus, firankas, portyerus ir t.t., kokiais tik kas nori dažais. Teatrališkoms trupoms padarome kostiumus (drapanas) traukyje vienos valandos. Pavestą mums darbą atliekame gerai, greitai ir sąžiniškai. Kreiptis prie mūsų galite: ypatingai, laiškeliu bei per telefoną.

JAN KUKULSKI,
3032 Richmond St. 3005 Frankford Ave.
Bell Phone 45-59 A Kensington, Bell Phone 45-74 A. A Kensington.
PHILADELPHIA, PA.

Pirkejas atsinešes arba atsiuntęs šita iškarpa, gaus 10 per cent pigiau. Labai paranku. Visi juos rinkit.

ATKREIPKIT ATYDĄ

Ir pirkit visus trunkus geriausioje vyno sankrovoje. Mes turime daugybę UŽSIENINIO IR VIETINIO gerimų.

Degtinė { kvorta nuo 50 centų iki vienam dol. 50 cen
California Brandy { gallonas nuo 1 dol. 75c. iki penkių dolerių
California Vynas { kvorta 15 centai iki 2 ju dol.
ARAKAS [Rum] { gallonas 2 dol 55c. iki 5 dol.
nuo 30 centu iki 1 dolerini 55 c.

Veselioms perkant, duodam pigiau. Pirkėjams duodam gražias dovanas. Kalbam lietuviš, lenk, ruskai ir kitaip.

B. Z. JESSAR.

1748 Orthodox St. Frankford Philadelphia, Pa.

11 Metų Garbios Pasekmės

Per vienuolyką metų, garsieji daktarai COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTO, yra palaimę: Vyrams, Moterims ir Vaikams Lietuviu. Per vienuolyką metų išgydė sergančius vyrus ir moteris, suteikiant gerą sveikatą, padarė šeimynas laimingoms. Geriausia pasekmė gydymę už tai, kad teisyngi daktarai ir kiekviena atsišaukusį aprupinę kaip broli ir seserį.

Teisyngi vaistai vartojant, tuojasus veikia ant sveikatos, kurie tampa sutaisyti savoje Laboratorijoi, po ypatinga daktaru priežiurą: kuomi užtikrina tinkamus vaistus ir išgydymą sergančio.

TEISYNGAS GYDYMAS, TEISYNGOS KAINOS.

The Collins New York Medical Institute yra didžiausias, seniausias ir labiau žinomas už kitus Institutus; nes geriausi daktarai, geriausi vaistai ir išgydė daugialu žmonių, negu kitus visus daktarus sudėjus draugėja.

Kam sirgti ir vargintis,

kad gali buti

is gydytu.

\$300,000 IŠGYDYTI!

Rašyk tuojas, apturėsite "Vadovas in Sveikata" parašytu Dr. E. C. Collins. Cion atrasit, kaip buti sveiku o apsirgus kur išigydyti. Prisiusk 10 cen. stampoms.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 10 iki 1, ir nuo 2 iki 5 po piet. Nedėlioms ir šventdienais nuo 10 iki 1 po piet. Vakaraus: Utarnike ir Penyčioi nuo 7 iki 8 val.

Dr. J. J. McGlade, Dr. J. Coyle, Gydyimo Direktorai.

Collins New York Medical Institute
140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

No. J. 82. JUODO METALO NUOLATINIS KALENDORINIS LAIKRODELIS

Tiktai \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55.

Labai puikus nuolatinis kalendorinis laikrodėlis, kuris visada parodo sekundas, minutes, valandas, savaites ir mėnesio dienas, mėnesius ir visada parodo kaip mėnuis stovi. Užlaiko labai gerai laiką ir yra pilnai per mūsų firmą garantuotas. Prysakys labai puikus, auksinės rodyklės ir su auksiniais pagražinimais. Kitos firmos parduoda tą patį laikrodėlį už keliais kartus daugiau, bet mes paldome už tą prekę, kad apgarsinti mūsų pirklytę, nes norime parodyti savo tautiečiams, jog mes galime parduoti geresnius tavorus ir pigiaus kaip svetimtaučiai, nes mūsų firma yra labai didelė, ir mes pirkdami daug ant karto, pigiai galime pargabenti iš Europos arba imti nuo Amerikos fabriku.

Be lenciugėlio duodame už \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55, o su auksiniu (gold filled) labai puikiu lenciugėliu už \$4.95. Kiti parduoda tokius lenciugėlius po keliolika kartų daugiau kaip mes.

Kas prisiųs pinigų per pačią, laikrodėlis tuojasus bus išsiųstas per pačią mūsų kaštu, bet jeigu kas nori užsimokėti už

tavorą ant expreso, tada siųsime per ekspresą ir prkėjas užsimokės visus pristatymo kaštus.

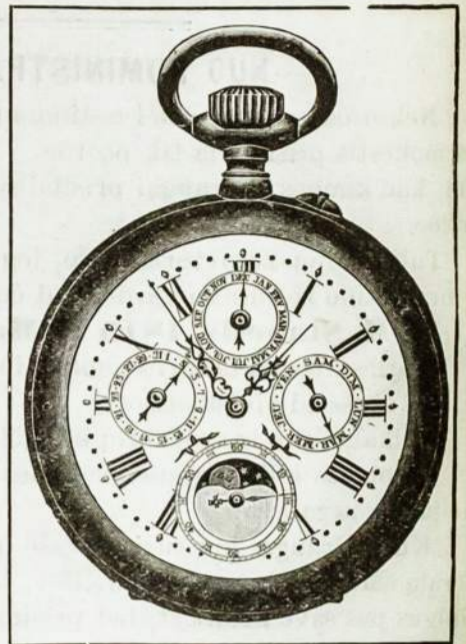
Per mūsų draugystę galima gauti visokius tavorus pigiau kaip kitur. Mes turime savo spaustuve ant 942 Lombard St., Philadelphia, Pa., atliekame visokius drukoriškus darbus ir išleidžiame didelius katalogus nuo visokių tavorų visokiose kalbose. Ant pareikalavimo prisiųsime mūsų katalogus dovanai. Prašome prisiųsti savo ir draugų adresus.

Mēs nesulome ir negarsiname jokių tavorų udyką, apart mūsų katalogo, bet parduodame gerus tavorus pigiaus kaip kiti. Tie, kurie garsinasi ir prižada duoti ką nors už dyką, visi yra prigavikai ir nuo jų reikia saugotiesi, nes už dyką tavorus duodant niekas prekystės negali vartyti.

Mūsų yra tikra lietuviška ko-operatyviška draugystė ir kiekvienas gali prie mūsų draugystės prisirašyti. Akcijos yra po vieną dolerį ir atneš ne mažiau kaip astuonis procentus kas metą. Prigulinti prie mūsų draugystės gali tavorus pirkti 10 procentų pigiaus kaip kiti. Užkvičiame visus tautiečius prie mūsų pirkliskos draugystės prisirašyti nors su vienu doleriu. Pinigus siųskite per Money Order iš pačto arba registravotoje gromatoje.

ATLAS TRADING ASSOCIATION, Dept. No. 1 P.O. Box 722

416-418-420 S. Broad St. ir 942 Lombard St.
PHILADELPHIA, PA., U. S. A.

J. M. Makurat

Graborjus ir Balsamuotojas
Atlieku viską ateakančiai, gerai, greitai ir pigiai
3112 Richmond St., Philadelphia.
Tel.: Keystone 4275 D. east.

Gerai dantys yra neatbutinai reikalingi gerai sveikatai, todėl nueik pas dentistą

Dr. J. I. Halpern

868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai.

Valandos: Dienomis 9 iki 8 vakare.
Nedėliomis 9 iki 4 vak.

Telefonai:
Bell Kens. 36-18-A
Keystone East 42-21-D

JONAS F. BAJ

Lekiškai-Lietuviška Stainė

šiaurinej Philadelphijos dalyj. Arkliai gatavi kiekvienoj valandoj veselioms, krūtinoms, pagrabams ir pasivažinėjimams.
2501 Edgemont St., Phila., Pa.

Rusiškas Notariušas

Sutaisau visokius dokumentus, kontraktus, užstatomybę; paludiju paraszus, sutaisau paszportus ir visokias valdiszkas popieras. — Perku ir parduodu namus ir apsauguju nuo ugnies [insurance]. Duodu rodas. Sukolektuoju pinigus, skolas ir randas. Visi reikale kreipkites pas mane. Žemiausios prekes už tarnystę.

Paul M. Myers

N. E. Cor. Franklin & Poplar St.
PHILADELPHIA, PA.

G. W. Kownacki

2372 Orthodox St., Philadelphia, Pa

Sailunas ir Vynyczia

Geriausi Amerikoniski ir užrubežiniai Vynai, Likieriai, Arielkos ir Cigarai. Atsilankykit pas tautietį!

Bell Phone 2477 Key-tone 4-69 A

ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrova arielkos, vyno, ilklerio, vietinių ir iš užsienio. Alus butelikuose Szmidt'o bravoro. Dirbtuvė minerališkų vandeny.

Kalbam lietuviszkal, lenkiszkal, ruskal ir angliszkal.
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia.

DR. RICHTER'S

PAIN-EXPELLER

Zmogus suspaustas skausmą yra kaip pultis žės laivas ant olų. Jeigu tu sergi

Reumatizmu, Neuralgija, Peršišaldimu ir t. t.

Pamėgk patrinti su **PAIN EXPELLER.**

Geriausias vaistas visam pasaulij gaminamas visose aptiekose 25 ir 50c.

F. Ad. Richter Co.
215 Pearl Street
NEW YORK, N.Y.

Lietuviai, visokiuose reikaluose remkit savo vertelgas. Reikalui atsiradus kreipkitės pas:

L. A. Ostapowicz

Lietuviškai-Lenkiškas Graborius.
2636 E. Allegheny Ave., Phila., Pa.
Telefonas Bell 397 Kensington.

NAUJAS ISZRADIMAS

Sustiprinimui ir užlankymui plauku.

Tukstančiai pliku žmonių atgavo puikius plaukus, sulauko slinkimo plauku. Duodam rodykai per laiška, kaip išgydyti slinkimo plauku, puškus, didervines, niežius ir lytiška bruda. Nuo ko ju užtrina tik 10c. Mesturime daug padėkavoni laišku visokių tautyčių. Tuojau rasyk pas mus:

J. M. BRUNDZA Co.

996-998 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

STEFAN PAPIERNIK

Lenkiškas Bankierius, Laivakorėjų agentas ir Publiškas Notarijus.

**807 S. Front ir
352 N. 25 St.**

PARDUODA

LAIVAKORTES ANT

VINIŲ LINIJŲ | VISAS PASAULES DALIS. MAINO PINIGUS IR SIUNCIA | VISAS ŠALIS UZ KURSO KAINAS.

**Kamp. 23. ir Callowhill gatv.
Philadelphia, Pa.**

Bell Phone: Frankford 454 D.

George S. O'Connor

4464 RICHMOND ST.
PHILADELPHIA, PA.

PLUMBERIS.

Pertaiso gaza ir sutvarko kitus dalktus reikalaujančius talsymo. Teipgi intaiso gazo, garo ir šilto vandens šilumą.

Bell Phone Kensington 57 88

S. Szveda

Lietuviškai-Lenkiškas Graborius:
2409 E. Norris St., Philadelphia.

Visuose reikaluose kreipkitės pas savo tautietį, kurs visus reikalus atlieka prieliskai ir pigiai.

Dykai del Viru

50,000 KNYGU

DYKAI DEL VYRU Vertes Ira \$10.00 Kožnam Vyru Ligoniu

Jeigu sergate kokio vyrišku ligoie, rašikiete ing mus ogausite didelos vertes knygelė. Ta knygelė pasakis aiškei keip kožnas vyras, sergantis nuo kraujo užnuodyjima, silpnibes vyriškume, abelnam nupulime speku, rhumatizme, organiško ligoie, vydurium, kepenu, inkštu arba pusles lygosie, gali lengvei isigydyte namosie. Jeigu asatie nusimine mokiedami piningus daktarams ir uz gidukles, negaudame jokios pagalbos ta, apatingai dykai gauta knygelė del vyru, jums bus vertesni bagelboi, keip \$100.00. Jie pasakis nu kuo jus sergate ir keip gallet buti greitai išgydyti. Tukstančiai vyru atgava sveikato ir vyriškumo per pagalba tos vertingos knygelės. Ta knygelė ira krautuve žiniu, apie kurios kožnas vyras neatbutinai turi žinoti. Pamikitie, jog ta knygelė yra gaunama **vysai dykai**; mas užmokam ir pačtau. Jškirpkite žemia paduota kupona, ir prisiuskitie mum, o mas kuo greičiaus prisiusma jums vysai dykai ta brange knygelė.

Siusk ta kupona dykai gautos knygeles šdena.

DR. JOS. LISTER & CO., L. 703 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Garbingas Daktarai: Meldziu prisiusti man vysai dykai, jusu abgarsinta knygelė.

Vardas ir pravardė.....
Pačta..... Statas.....

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE Lithuanian Socialist Federation of America

J. BALTRUSAITIS, Editor F. J. BAGOCIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES in all parts of the World		PRENUMERATA visoose dalyse svieto	
One year	\$2.00	Vieniems metams	\$2.00
Six months	1.50	Šešiemis mėnesiams	1.50
Three months	.50	Trims mėnesiams	.50
ADVERTISEMENT RATES		APGARSINIMU KAINOS	
One inch once	50c	Colis sykį	50c
One inch one month	\$1.50	Colis per mėnesį	1.50
One inch one year	15.00	Colis per metus	15.00

All Communications should be addressed Visokiuose susiėsimuose adresuokit:

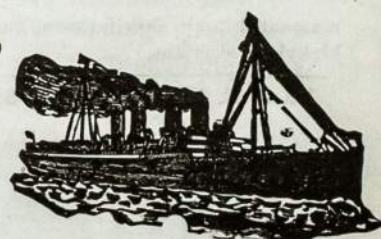
"KOVA" 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

EDWIN M. SIPE
PLUMBERIS ir PRČIŲ INŽINIERIUS
2712 E. Allegheny Ave., Philada.
Mano darbas gali but matomas naujoje svetaineje ant E. Allegheny Ave.

ST. KEMPA
2804-06 Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Pristato vežimus veseilioms, krikštynoms, pagrabams ir tt. Jis yra rienintellis tikras ir teisingas tautietis. Prekes prienamos.
Keystone Telefonas: Raet 42-65-A.

M. Rosenbaum,
SENIAUSIA Lietuviška Banka Philadelphiaje, Pa.

Parduoda laivakortes ant gerlausių linijų laivų. Išmaino pinigus ir išsiuncia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.
Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikietytus į visus miestus Jungtinių Valstijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Prieš reumatizmą, patrukimą, ekaučėjimą nugaroj, nuo persišaldymo, išsėukimo ir t.t. nieko nėra geresnio, kaip visoj pasaulej žinomas „Anchor Expeller“. Jis tuoj veikia ir pasekmės kenčiantiems kuogeriausios. Skausmai tuoj perstoja. Visur prekė tik 25c ir 50c.

Frederick D. Felto
SALIUNAS
S.W. Cor. Richmond & Allegheny Av. PHILADELPHIA, PA.

Yra tai geriausia UŽEIGA lietuviams.

LAIKRODELIUS...
G. W. KOWAL...
Sallunas ir Vyru...
Geriausis Amerikonis...
Cigarai. Atsilankykite...
Bell Phone 3477
ALEX. KOZUCH...
Didžiausia sankrova...
Kaltam lietuvizmui...
2728 E. Allegheny Av., Phila.

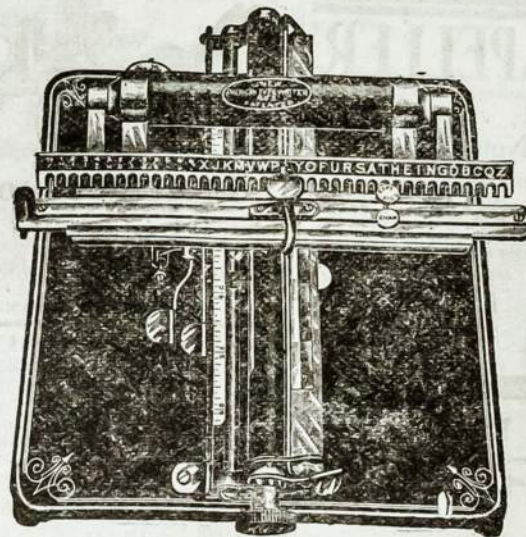
Sitos pigios prekės tikai ant trumpo laiko!

No. S. 4. AMERICAN TYPEWRITER No. 5.

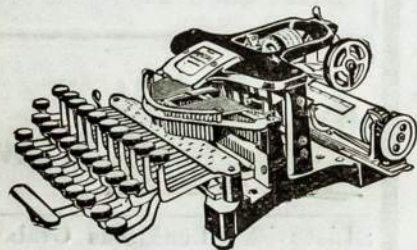
Szita maszina yra ne tik tai teip gera, kaip ir kitos, pirmos klasos raszomos maszinos, bet geriausia, ką galima gauti už pinigus. Padaryta iš geriausios medegos, su visomis naujausiomis prietaisomis, greitai ir geram raszymui. Ji yra su visomis litaromis ir ženklais ir ją galima gauti su abėcėle visokiose kalbose. Raktai surėdyti universaliskai ir kiekvienas gali su ja raszyti. Visur parsiduoda po \$50.00; mūsų prekė tikai \$33.75.

No. S. 12. NEW AMERICAN TYPEWRITER. PREKĖ \$7.50

Szita drukuojama maszina yra tik tai ka iszrasta, su 72 litarom ir ženklais. Litaros isz labai tvirto metalo ir yra tvirtos ant visados. Ant szitos maszinos galima drukuoti visokiose kalbose. Padaryta labai puikiai ir drukuoja gražiai ir greitai, sveria 7 svarus. Kiekvienas bus isz jos užganėdintas. Visur parsiduoda po \$10.00, bet mūsų prekė tikai \$7.50

No. S. 11. Postal Typewriter. Prekė \$22.50.

Postal Typewriter raszoma maszina yra tokia pat kaip kitos maszinos, kurios parsiduoda po \$100.00, bet szitoji maszina parsiduoda po 22.50 todėl, kad Postal maszinų fabrikas nepriguli prie trusto kitų raszomų maszinų fabrikų. Iszdirbėjai kitų raszomų maszinų, kurios parduodamos po \$100.00 priguli prie trusto ir neparduoda savo maszinų pigiau, kaip už \$100.00.

Postal raszomoji maszina padaryta su universaliskais 28 raktais ir turi 84 litaras, skaitlines ir ženklus. Litaros prie tos maszinos padarytos ant volelio isz labai tvirto metalo. Szita maszina daug geresnė, kaip kitos brangiosios maszinos, todėl, kad josios litaras galima nuimti kada norint ir kitokias uždėti. Drauge su maszina galima pirkti visokio skyriaus litarų, kiek tik norint; galima gauti mažų, di-

delių ir visokiose kalbose litarų. Su ta viena maszina galima drukuoti visokeriopose kalbose ir visokiomis litaromis. Tai yra labai naudingas dalykas raszėjams ir pirkliams, kurie raszo gramatas yvairiose kalbose. Maszina sveria 9 ir pusę svarų ir galima ją nesziotis arba vežtis kur tik tai norint.

Prie maszinos duodasi tik tai vienokios litaros, bet galima gauti kitokių skyrių litarų, kada tik tai norint už \$1.50 kiekvieno skyriaus.

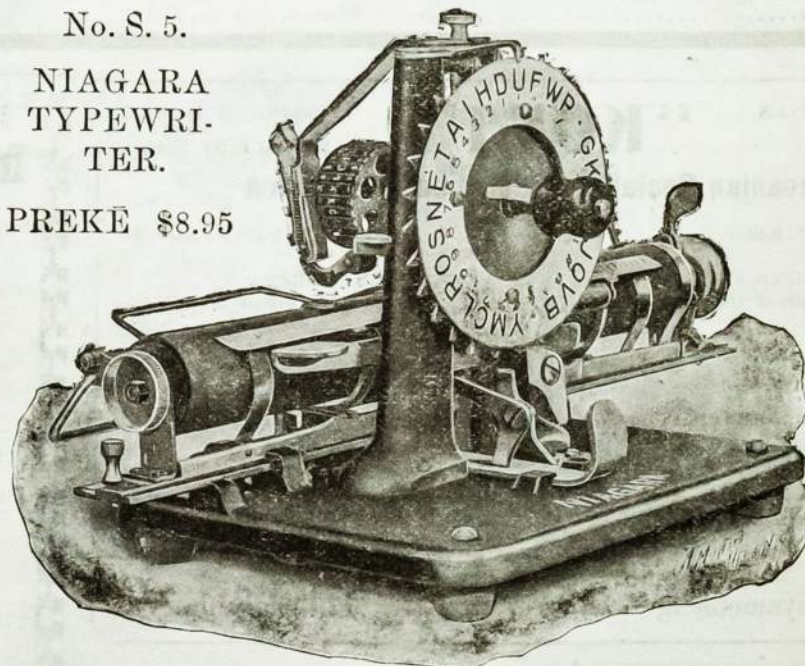
No. S. 13. JUNIOR TYPEWRITER. PREKĖ \$15.00

Junior Typewriter yra tai naujausio iszradimo drukuojama maszina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios maszinos. Ji yra su universaliskais raktais, teip kaip ir maszinos už \$100.00 arba ir brangesnės. Ant tos maszinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Jokia kita maszina ne gali tesėt teip ilgai kaip szita, nes ji yra padaryta isz labai tvirto plieno. Didumas maszinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus, o tai yra daugiau kaip pas maszinas už \$100.00. Volelis su litarom mainosi, ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda isz 189 atskirų dalių, sveria 8 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę, ir ją galima nesziotis rankoje arba kieszniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip už dyką. Prekė \$15.00

No. S. 5. NIAGARA TYPEWRITER.

PREKĖ \$8.95

Niagara drukuojama maszina yra geriausia isz mažųjų maszinaiczių ir su ja galima raszyti visokiose kalbose. Ji yra tvirtai padaryta isz plieno, o litaros padarytos isz labai tvirto metalo. Ta maszina turi 84 litaras ir ženklus; su ja galima teip gražiai ir greitai raszyti, kaip ir su maszina už \$100.00. Kiekvienas, kas tik tai isz gali, tegul perka szitą masziną, o bus ant visados užganėdintas. Niagara drukuojama maszina visur parsiduoda po \$15.00, bet mūsų prekė tikai \$8.95

Reikalaujantiems prisiųsime didžiausią iliustruotą katalogą visokių pirkinų dovanai.
Atlas Trading Association, Dep.No.1, P.O. Box 722. 416-418-420 S. Broad, 942 Lombard Sts., Philadelphia, Pa. U.S.A